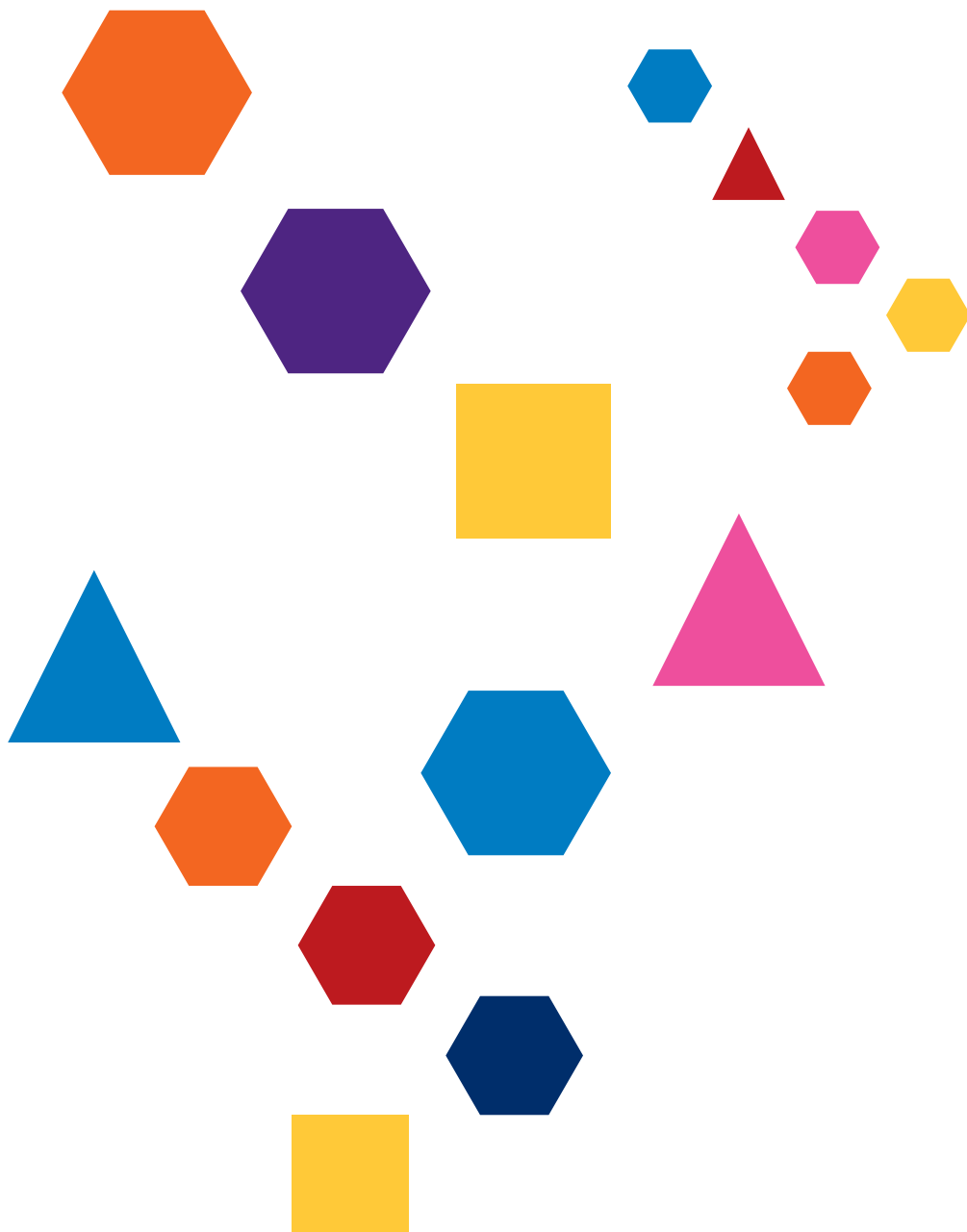

Kauppakamarin osaamisselvitys

Yritysten osaamistarpeet vuoteen 2016

Kauppakamarin osaamisselvitys

Yritysten osaamistarpeet vuoteen 2016

Sisällysluettelo

1. Kyselyn tavoite ja toteuttaminen	6
2. Miten toimintaympäristön ja liiketoiminnan muutokset vaikuttavat yritysten osaamistarpeisiin?	8
3. Riittääkö yrityksille osaavaa työvoimaa?	11
4. Kauppakamarialueiden tulokset	23
5. Kauppakamarikohtaiset yhteenvedot	33

Saatteeksi

Suomi tarvitsee 150 000 – 200 000 uutta avoimen sektorin työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä. Muuten joudumme tinkimään hyvinvoinnistamme. Työpaikkoja ei synny - tai niitä ei pystytä täyttämään - elleivät koulutus ja yritysten osaamistarpeet kohtaa. Tämän kyselyn tarkoituksena oli selvittää, millaista osaamista yritykset tarvitsevat seuraavan neljän vuoden aikana ja millä tavoin yritykset pyrkivät varmistamaan sen, että yritysten käytössä on osaavaa henkilöstöä.

Kauppakamarit haluavat vahvistaa alueellista osaamisen ennakointia tuottamalla tietoa eri puolella Suomea toimivien yritysten osaamis- ja rekrytointitarpeista. Lisäksi kauppakamareiden tavoitteena on parantaa koulutuksen työelämälähtöisyyttä ja tukea yritysten, oppilaitosten ja viranomaisten yhteistyötä koulutukseen liittyvissä asioissa.

Tämä selvitys sisältää yhteenvedon kyselyn tuloksista. Yhteenvedon on laatinut kehityspäällikkö Pirjo Liukas Keskuskauppakamarista.

Kiitokset kaikille, jotka ovat vastanneet kyselyyn ja antaneet kauppakamareiden käyttöön arvokasta tietoa yritysten lähivuosien osaamistarpeista.

Helsingissä 3.4.2012

Risto E. J Penttilä
Toimitusjohtaja
Keskuskauppakamari

Johtopäätökset

Ketteryys ja uudistumiskyky ovat tulevaisuuden osaamispääomaa

Suurin osa vastaajista arvioi, että yritystoimintaan kohdistuvien muutospaineiden vuoksi yritysten on lähivuosina kehitettävä olemassa olevaa osaamista tai hankittava kokonaan uutta osaamista. Toimintaympäristön jatkuvassa muutoksessa joustavuus, monitaitoisuus, kustannustietoisuus ja yrittäjäyys ovat osaamista, jota yritykset arvostavat entistä enemmän.

Ammatillisissa oppilaitoksissa koulutetaan liian vähän työvoimaa

Ammatillisen koulutuksen osalta noin puolet (48 %) yritysten edustajista arvioi, että alueen ammatillisista oppilaitoksista koulutetaan sopivasti työvoimaa toimialan tarpeisiin. Vajaan kolmanneksen (29 %) mielestä koulutettavien määrä kuitenkin on liian pieni.

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa

Alueen ammattikorkeakouluista valmistuneiden määrän arvioi sopivaksi puolet vastaajista. Noin viidennes pitää määrää liian pienenä. Lisäksi 14 % vastaajista on sitä mieltä, että alueen ammattikorkeakouluista valmistuvien määrä on liian suuri toimialan tarpeisiin verrattuna.

Yliopistokoulutuksen profili on yrityksille epäselvä

Peräti 35 % yrityksistä ei osaa sanoa, miten hyvin alueen yliopistoista valmistuneiden määrä vastaa toimialan tarpeita. Kaikilla kauppakamarialueilla ei ole yliopistoyksiköitä, mutta yritysten vaikeus arvioida yliopistokoulutuksen merkitystä heijastelee varmaan myös yleisemmin yritysten ja yliopistojen suhdetta, joka jää monilla alueilla etäiseksi.

Aloitekyky ja ongelmanratkaisutaidot ovat tärkeitä yleisosaamisen alueita

Kyselyn yhtenä tavoitteena on tuottaa tietoa yritysten lähivuosien osaamistarpeista. Vastaajien mielestä aloitekyky ja ongelmanratkaisutaidot kuuluvat tärkeisiin yleisosaamisen alueisiin kaikilla koulutusasteilla. Ammatillisen koulutuksen tehtävissä korostuvat aloitteellisuuden lisäksi asiakaspalvelutaidot ja tiimityöskentelytaidot. Myös ammattikorkeakoulusta valmistuvilta odotetaan aloitekykyä sekä ongelmanratkaisuun ja asiakaspalveluun liittyviä taitoja. Yliopistokoulutettujen kohdalla korostuvat eniten esimiestaidot, liiketoimintaosaaminen ja ongelmanratkaisutaidot.

Kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy koko maassa

Reilu kolmannes (37 %) vastaajista arvioi, että toimialan kotimaisten työpaikkojen määrä kasvaa lähivuosina. Noin puolet uskoo työpaikkojen määrän säilyvän ennallaan, ja vain 15 % vastaajista pitää todennäköisenä toimialan työpaikkojen määrän vähentymisen. Optimistisimmin työpaikkojen määrän kehityksen näkevät Ahvenanmaan kauppakamarialueen vastaajat. Sen sijaan Etelä-Savon, Hämeen, Kymenlaakson, Länsi-Uudenmaan, Riihimäen-Hyvinkään ja Turun kauppakamareilla noin viidesosa yrityksistä ennakoii kotimaisten työpaikkojen määrien laskevan seuraavan neljän vuoden aikana.

Samaan aikaan valtaosa kaikkien kauppakamarialueiden yrityksistä on sitä mieltä, että toimialan rekrytointi vaikeutuu lähivuosina. Eniten huolissaan rekrytointimahdollisuuksistaan ovat pienet yritykset. Erityisen haastavana rekrytointitilannetta pitävät Ahvenanmaan, Lapin ja Helsingin seudun kauppakamarialueiden vastaajat.

Yritysten kiinnostus maahanmuuttajien rekrytointiin kasvaa

Peräti kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoittaa yrityksen olevan halukas rekrytoimaan maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä. Runsaalla kolmanneksella (36 %) kyselyyn vastanneista yrityksistä on kyselyn ajankohtana palveluksessaan maahanmuuttajataustaista työvoimaa Suomessa. Yritykset uskovat maahanmuuttajataustaisen työvoiman merkityksen kasvuun myös yleisesti edustamallaan toimialallaan, sillä 41 % yrityksistä arvioi, että työperäisen maahanmuuton merkitys kasvaa seuraavan neljän vuoden aikana. Kiinnostus lisätä maahanmuuttajataustaisen työvoiman rekrytointia näkyy selvästi kaikilla kauppakamarialueilla.

Yritykset haluavat osallistua oman alueensa oppilaitosten kanssa tehtävään yhteistyöhön

Enemmistö kyselyyn vastanneista yrityksistä on kiinnostunut tekemään yhteistyötä alueen oppilaitosten kanssa koulutuksen työelämälähtöisyyden kehittämiseksi. Yritysten edustajat pitävät parhaina oppilaitosyhteistyön muotoina työssäoppimis-, harjoittelu- ja kesätyöpaikkojen tarjoamista opiskelijoille, opinnäyte-työaiheiden antamista sekä oppilaitoksissa pidettäviä asiantuntijaluentoja.

1. Kyselyn tavoite ja toteuttaminen

Kauppakamarit tekivät vuoden 2012 alussa yhteisen kyselyn, jossa selvitetään jäsenyritysten lähivuosien osaamistarpeita. Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa, millainen osaaminen yritysten toiminnassa korostuu seuraavien neljän vuoden aikana ja millä tavoin yritykset aikovat hankkia tarvitsemaansa osaamista. Lisäksi kauppakamarit halusivat tietää, mitkä ovat jäsenyritysten mielestä parhaat tavat kehittää yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä ja lisätä koulutuksen työelämä-lähtöisyyttä.

Kaupunkitutkimus TA Oy on ollut mukana kyselyn suunnittelussa ja tulosten analysoinnissa. Selvityksen on kirjoittanut kehityspäällikkö Pirjo Liukas Keskuskauppakamarista.

Kyselyn tulokset on purettu kolmeen eri kokonaisuuteen:

- valtakunnalliset tulokset
- kauppakamarialueiden vertailut
- kauppakamarikohtaiset infosivut.

Kysely sisälsi useita avoimia kysymyksiä. Selvityksessä ei käsitellä kaikkia avoimiin kysymyksiin saatuja vastauksia, vaan vastaukset toimivat kauppakamareiden jatkotyön pohjana.

Selvityksen luvut noudattavat edellä mainittua tulosten purkua niin, että luvuissa 2 ja 3 käydään läpi kyselyn valtakunnallisia tuloksia. Luvussa 4 esitellään vertailut eri kauppakamarialueiden tuloksista. Selvityksen viimeinen luku käsittää kauppakamarikohtaiset infosivut, joissa on esitetty tiivistelmä alueen tuloksista sekä poimintoja avoimista vastauksista.

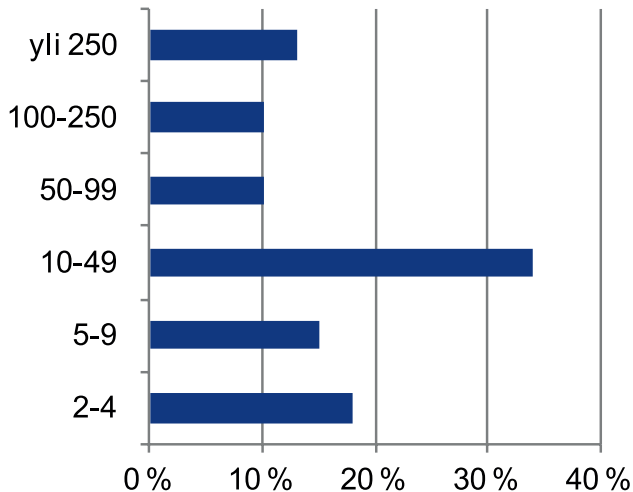
Vastaajien taustatiedot

Selvitys perustuu kauppakamareiden jäsenyrityksille tehtyyn kyselyyn, johon vastasi yhteensä 1663 henkilöä. Kysely toteutettiin 17 kauppakamarin alueella (ks. kartta sivulla 22). Rauman kauppakamari ja Satakunnan kauppakamari eivät osallistuneet kyselyyn, sillä kauppakamarit tekivät vastaavantyyppisen kyselyn syksyllä 2011.

Aineisto kerättiin tammikuussa 2012 web-kyselynä. Valtaosa vastaajista (69 %) on yrityksen toimitusjohtajia tai kuuluu yrityksen omistajiin. Noin neljännes vastaajista on erilaisissa päällikkö- tai esimiestason tehtävissä, ja muissa tehtävissä toimii seitsemän prosenttia vastaajista.

Kyselyn kohderyhmään kuuluivat kauppakamareiden jäsenyritykset, jotka työllistävät vähintään yhden henkilön. Vastanneista yrityksistä suurin osa (87 %) edustaa pieniä tai keskisuuria yrityksiä. Yli 250 henkilöä työllistävien yritysten osuus vastanneista yrityksistä on 13 %.

Kuvio 1: Kyselyyn vastanneiden yritysten henkilömäärä, %-vastaajista

Kyselyssä vastaajia pyydettiin ilmoittamaan yrityksen pääasiallinen toimiala Tilastokeskuksen käyttämän TOL-luokituksen mukaisesti, sillä kyselyn avulla haluttiin saada tietoa myös eri toimialojen tilanteesta.

Selvitystä varten TOL-luokituksen mukaiset toiminnot yhdistettiin neljäksi pääluokaksi¹.

Taulukko 1: Vastaajat toimialoittain

Toimiala	%-osuus vastaajista
Teollisuus	27 %
Rakentaminen	7 %
Kauppa	11 %
Palvelut	54 %
Muut toimialat	1 %

Reilu puolet yrityksistä sijoittuu palveluiden toimialalle ja hieman alle kolmasosa teollisuuteen. Noin kymmenesosa edustaa kaupan toimialaa, ja rakennuslalla toimivia yrityksiä on seitsemän prosenttia. Muiden toimialojen osuus on vain yksi prosentti.

Vastaajista 15 % edustaa Helsingin seudun kauppakamarin alueella toimivia yrityksiä. Tampereen kauppakamarialueen osuus on 11 %. Turun kauppakamarin, Pohjanmaan kauppakamarin ja Oulun kauppakamarin alueilla vastaajien osuus on noin seitsemän prosenttia. Muilla kauppakamarialueilla vastaajajoukon osuus vaihtelee kolmen ja viiden prosentin välillä. Vastaajien lukumäärä ja prosenttiosuus kaikista vastaajista kauppakamarialueittain on esitetty liitteessä 1.

¹ **Teollisuus:** B Kaivostoiminta, C Teollisuus, D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytystoiminta, E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito

Rakentaminen: F Rakentaminen

Kauppa: G Kauppa

Palvelut: I Majoitus ja ravitsemistoiminta, H Kuljetus ja varastointi, J Informaatio ja viestintä, K Rahoitus ja vakuutustoiminta, L Kiinteistöalan toiminta, M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, P Koulutus, Q Terveys- ja sosiaalipalvelut, R Taiteet, viihde ja virkistys, S Muu palvelutoiminta

Muut: A Maa-, metsä- ja kalatalous sekä muu vastaajien itse nimeämä

2. Miten toimintaympäristön ja liiketoiminnan muutokset vaikuttavat yritysten osaamistarpeisiin?

Yrityksen toimintaympäristössä ja toiminnassa tapahtuvat muutokset vaikuttavat siihen, millaista osaamista yrityksissä tarvitaan seuraavien vuosien aikana. Yritysten edustajia pyydettiin kertomaan, mitkä ovat heidän mielestään tärkeimmät yrityksen liiketoimintaan vaikuttavat muutokset vuoteen 2016 mennessä.

Yritysten edustajien esiin nostamat muutokset on selvityksessä ryhmitelty viiteen pääteemaan ja alateemoihin. Seuraavassa nämä muutokset on esitetty teemoittain suuruusjärjestyksessä, joka perustuu vastaajien mainintojen lukumääriin.

Markkinoilla tapahtuvat muutokset

- globalisaatio, tuotannon siirtyminen halvemman kustannustason maihin (esimerkiksi Kiina, Intia), kiristynyt kansainvälinen kilpailu, kustannustehokkuuden korostuminen (työvoimakustannukset ja raaka-ainekustannukset)
- kansainvälistyminen, esimerkiksi viennin kasvattaminen
- muutokset asiakaskunnassa tai asiakkaiden tarpeissa (uusien tuotteiden ja erityisesti palveluiden kehittäminen)
- muutokset omalla toimialalla (yrityskaupat, uusperustanta, keskittyminen suurempiin yksiköihin, uudet toimintatavat)
- investoinnit ja niiden rahoitus
- Venäjän markkinoihin liittyvät institutionaaliset muutokset (WTO-jäsenyys, mahdollinen viisumivapaus)

Taloudessa tapahtuvat muutokset

- talouden muutokset Euroalueella, maailmantaloudessa sekä Suomessa (Euroalueen kriisi, euron tulevaisuus, talouskasvun hidastuminen, epävarmuus ja laman pelko)
- Venäjän talouden kehittyminen

Työvoimaan liittyvät muutokset

- henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen sekä sukupolvenvaihdot
- kilpailu/pula osavasta työvoimasta
- maahanmuuttajataustaisten työntekijöiden merkityksen lisääntyminen

Julkisen vallan toimenpiteistä johtuvat muutokset

- lainsäädännön muutokset Suomessa ja EU:ssa (esim. ympäristölainsäädäntö, energiamääräykset, rakentamista ohjaava lainsäädäntö, kaavoitus, muutokset ammattipätevyyksiä koskevassa lainsäädännössä, kuljetusalan uusi lainsäädäntö, uusi jätelaki, rikkidirektiivi, päästökauppa)
- verotuksen muutokset/kiristyminen (arvonlisäverotus, yritysverotus, polttoainevero)
- viranomaisvaatimusten muuttuminen entistä nopeammassa tahdissa (työmäärän lisääntyminen yrityksissä, byrokratian lisääntyminen)
- julkisen talouden muutokset (valtionapujen ja yritystukien väheneminen)
- kuntakentässä tapahtuvat muutokset (kuntarakennemuutos, muutokset palveluiden järjestämisessä)
- harmaan talouden tehokas torjunta

Teknologian kehitys

- Tietotekniikan ja automaation käytön lisääntyminen, (esim. sähköisen kaupankäynnin lisääntyminen, pilvipalvelut, sosiaalisen median yleistymisen, sähköinen taloushallinto, suunnitteluohjelmistojen kehittyminen, 3D suunnittelu)

Ketteryys ja uudistumiskyky ovat tulevaisuuden osaamispääomaa

Jatkokysymyksessä yritysten edustajia pyydettiin arvioimaan sitä, miten edellä mainitut muutokset vaikuttavat yrityksen osaamistarpeisiin. Kaikilla yrityksen ilmoittamilla muutoksilla ei ole välitöntä vaikutusta yritysten osaamistasoon. Noin kuusi prosenttia vastaajista arvioi, etteivät muutokset vaikuta lainkaan yrityksen osaamistarpeisiin. Suurin osa vastaajista kuitenkin koki, että yritystoimintaan kohdistuvien muutospaineiden vuoksi yritysten on kehitettävä olemassa olevaa osaamistaan tai hankittava kokonaan uutta osaamista. Moni yritys joutuu lähivuosina miettimään omia osaamistarpeitaan jo pelkästään siitä syystä, että eläkkeelle siirtyvien suurten ikäluokkien edustajien tilalle on löydettävä uutta, osaavaa henkilökuntaa.

Yritysten osaamistarpeita käsittelevien avointen vastausten luokittelussa hyödynnettiin samoja teemoja kuin toimintaympäristön muutosten kohdalla. Vastauksissa nousi esiin myös joitain yleisiä osaamiseen ja toimintakulttuurin kehittämiseen liittyviä tarpeita. Vastaajat korostavat sitä, että yritysten on opittava elämään toimintaympäristön jatkuvien muutosten ja epävarmuuden kanssa. Joustavuus, monitaitoisuus, kustannustietoisuus ja yrittäjyys ovat ominaisuuksia, joita yritykset arvostavat työntekijöissään entistä enemmän.

Seuraavassa on esitetty teemakohtaiset yhteenvedot avoimista vastauksista.

Markkinoilla tapahtuvien muutosten vaikutus osaamistarpeisiin

- Vastaajat arvioivat, että globaali kilpailu ja kustannustehokkuuden korostuminen luovat paineita osaamisen kehittämiseen kaikilla organisaatiotasoilla. Muutoksen johtaminen edellyttää yritysjohdolta strategista ajattelukykyä sekä kykyä innostaa henkilöstö mukaan muutokseen ja toiminnan kehittämiseen. Koko yrityksen tasolla tarvitaan nykyistä enemmän liiketoimintaosaamista sekä kykyä jalostaa uusista ideoista kilpailukykyisiä tuotteita. Tuotannossa korostuvat kustannustehokkaat tuotantomenetelmät ja laatu. Markkinoinnissa ja myynnissä osaamistarpeita ohjaa asiakaslähtöisyyden kehittäminen. Yritykset tarvitsevat myös lisää talousosaajia, sillä yrityksen toiminnan suunnittelu ja kehittäminen edellyttävät hyvää taloushallintoa ja rahoituksen osaamista.
- Kansainvälistymisestä johtuvat osaamistarpeet tulevat selvästi esille yritysten avoimissa vastauksissa. Kielitaidon merkitys korostuu. Erityisen moni vastaaja nostaa esiin venäjän kielen osaamisen. Yrityksissä tarvitaan monentyyppisiä kansainvälisen liiketoiminnan osaajia, esimerkiksi myyntiin, markkinointiin, ostoihin ja rahoitukseen liittyviin tehtäviin. Vieraisiin kulttuureihin liittyvää osaamista tarvitaan jatkossa yhä enemmän myös kotimaassa, kun ulkomaalaistaustaisen työvoiman käyttö yrityksissä lisääntyy.

Työvoimaan liittyvien muutosten vaikutus osaamistarpeisiin

- Rekrytointiosaamistaan vahvistamalla yritykset voivat varautua siihen, että kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy. Tulevina vuosina yritykset etsivät ammattitaitoista työvoimaa kotimaan lisäksi myös ulkomailta. Vastaajien mielestä myös perehdytyksen merkitys kasvaa, sillä eläköitymisen seurauksena yrityksiin tulee lähivuosina poikkeuksellisen paljon uusia työntekijöitä. Useimmat vastaajat uskovat, että yritysten oma, työpaikalla annettava koulutus tai muu täsmäkoulutus lisääntyy. Samalla on tärkeää huolehtia siitä, että alan opiskelijoille voidaan tarjota riittävästi työssäoppis- ja harjoittelupaikkoja.

Teknologian kehityksen vaikutus osaamistarpeisiin

- Vastaajat arvioivat, että yritykset tarvitsevat lisää teknistä osaamista. Tekninen vaatimustaso kasvaa tuotantoon liittyvissä tehtävissä. Lisäksi lähes kaikissa tehtävissä tarvitaan enemmän tietotekniikkaan liittyvää osaamista.

3. Riittääkö yrityksille osaavaa työvoimaa?

3.1 Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?

Kauppakamarin kyselyn mukaan suunnilleen puolet jäsenyrityksistä arvioi oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaidon vastaavan pääasiassa tyydyttävästi työelämän vaatimuksia. Noin neljäsosa yrityksistä pitää oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaitoa hyvänä, ja vajaa kymmenen prosenttia arvioi vastavalmistuvien ammattitaidon huonoksi. Arviot ovat samansuuntaiset sekä ammatillisista oppilaitoksista, ammattikorkeakouluista että yliopistosta valmistuneiden osalta. Kaikki vastaajat eivät osaa ottaa kantaa oppilaitoksista valmistuvien ammattitaitoon. Tämä näkyy erityisesti yliopistokoulutuksen osalta.

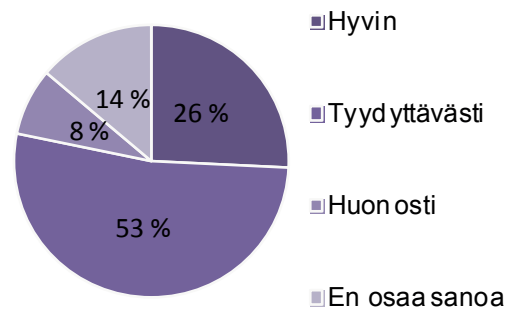
Kuvioiden lukemisen helpottamiseksi eri koulutusasteiden kuviot on tehty raportissa seuraavilla värikoodeilla:

- ammatillinen koulutus lila
- ammattikorkeakoulu turkoosi
- yliopistokoulutus oranssi

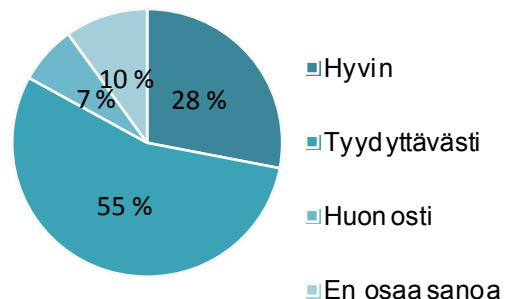
Yrityskokoluokittain tarkasteluna ammatillisista oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaitoon ollaan selvästi tyytyväisempiä suurissa yrityksissä. Yli 250 työntekijän yrityksissä 40 % vastaajista katsoo, että ammatillisista oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa hyvin yritysten tarpeita. Alle 50 henkeä työllistävissä yrityksissä ammattitaitoa pitää hyvänä ainoastaan viidesosa vastaajista. Myös ammattikorkeakouluista ja yliopistoista valmistuneiden ammattitaito arvioidaan suuremmissa yrityksissä jonkin verran paremmaksi kuin pienissä yrityksissä.

Kuvio 2: Miten oppilaitoksista valmistuvien ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia? N=1663

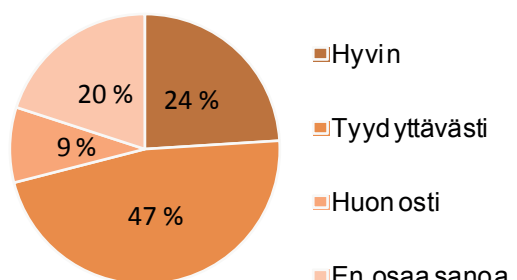
Ammatilliset oppilaitokset

Ammattikorkeakoulut

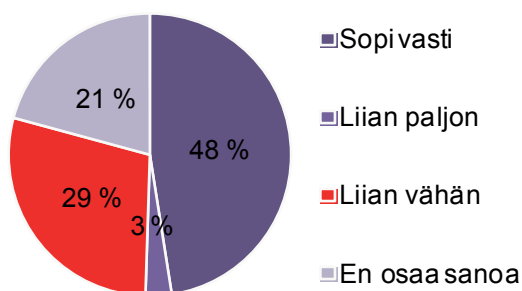

Yliopistot

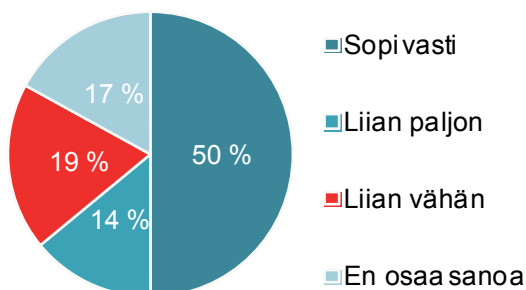

Kuvio 3: Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan tarpeet huomioiden N=1663

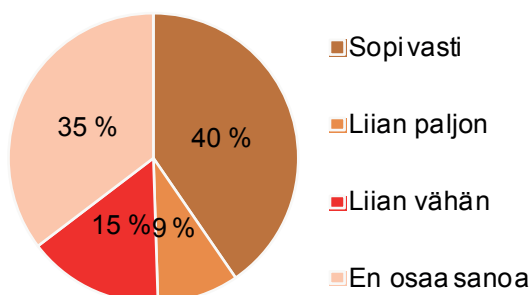
Ammatilliset oppilaitokset

Ammattikorkeakoulut

Yliopistot

Vastaajien arvioissa näkyy myös toimialakohtaisia eroja. Rakennusallalla toimivista vastaajista vain 14 % arvioi ammatillisista oppilaitoksista valmistuvien ammattitaidon vastaavan hyvin työelämän edellyttämää tasoa. Sen sijaan kaupan toimialalla ja kiinteistöalalla vastaajat antavat keskimääräistä parempia arvioita ammatillisen tutkinnon suorittaneiden ammattitaidosta. Myös ammattikorkeakouluista valmistuneiden ammattitaito saa vastaajilta keskimääräistä paremmat arviot kaupan alalla ja palvelualoilla. Poikkeuksen palvelualalla muodostavat kuitenkin hallinto- ja tukipalvelutoimintaa edustavat vastaajat, jotka antavat keskimääräistä kriittisempiä arvioita ammattikorkeakoulusta valmistuneiden ammattitaidosta. Yliopistosato-tutkinnon suorittaneiden ammattitaito vastaa yritysten mielestä työelämän vaatimuksia parhaiten palvelualoilla. Esimerkiksi rahoitus- ja vakuutusalan vastaajista yli puolet katsoo yliopistokoulutuksen antavan hyvän ammattitaidon työelämää varten.

3.2 Koulutetaanko oppilaitoksista riittävästi työvoimaa toimialan tarpeisiin?

Koulutusasteesta riippumatta yritykset ovat melko tyytyväisiä oppilaitoksissa koulutettavan työvoiman määrään. Vastaajien arvioissa näkyy kuitenkin joitain toimialasta ja yritysroosta riippuvia eroja. Koulutustarjontaan liittyviä alueellisia eroja käsitellään luvussa 4 kauppakamarialueiden vertailuiden yhteydessä.

Ammatillisen koulutuksen osalta noin puolet (48 %) yritysten edustajista arvioi, että alueen ammatillisista oppilaitoksista koulutetaan sopivasti työvoimaa toimialan tarpeisiin. Vajaan kolmanneksen (29 %) mielestä koulutettavien määrä on liian pieni. Teollisuutta ja rakentamista edustavien

vastaajien joukossa on keskimääräistä enemmän niitä, jotka arvioivat alueen ammatillisista oppilaitoksista valmistuvien määrän liian pieneksi.

Puolet yrityksistä arvioi alueen ammattikorkeakouluista valmistuneiden määrän sopivaksi toimialan työvoimatarpeeseen nähden. Noin viidennes pitää määrää liian pienenä. Erityisesti rakennusallalla vastaajat ovat huolissaan siitä, että ammattikorkeakouluista valmistuu liian vähän rakennusalan ammattilaisia. Myös monilla palvelualoilla valmistuneiden määriä pidetään liian pieninä toimialan työvoimatarpeisiin nähden. Lisäksi 14 % vastaajista on sitä mieltä, että alueen ammattikorkeakouluista valmistuvien määrä on liian suuri toimialan tarpeisiin verrattuna. Yli 100 henkeä työllistävien yritysten joukossa on keskimääräistä enemmän niitä, jotka pitävät ammattikorkeakouluista valmistuneiden määrää liian suurena toimialan tarpeet huomioon ottaen.

Yrityksistä 40 % katsoo, että alueen yliopistoista valmistuu sopivasti työvoimaa. Noin kolmannes yrityksistä (35 %) ei kuitenkaan osaa sanoa, miten hyvin yliopistoista valmistuneiden määrä vastaa toimialan tarpeita. Kaikilla kauppakamarialueilla ei ole yliopistoja tai yliopistoyksiköitä, mikä selittää osaltaan sitä, etteivät kaikki vastaajat osaa ottaa kantaa yliopistokoulutettujen määrään suhteessa toimialan tarpeisiin. Lisäksi yliopistokoulutetut eivät työllisty yliopiston toiminta-alueelle yhtä suuressa määrin kuin ammattioppilaitosten tai ammattikorkeakoulujen opiskelijat.

3.3 Mikä osaaminen korostuu seuraavan neljän vuoden aikana?

Kyselyn yhtenä tavoitteena on tuottaa tietoa yritysten lähivuosien osaamistarpeista. Sen vuoksi yritysjohtajia pyydettiin arvioimaan, mikä yleisosaaminen ja mikä ammatillinen osaaminen korostuu toimialan tehtävissä seuraavan neljän vuoden aikana. Arviot pyydettiin koulutusasteittain. Yleisosaamisen arvioimista varten vastaajille esitettiin luettelo, josta vastaajat saattoivat valita erilaisia tärkeitä pitämiään taitoja. Ammatillista osaamista kysyttiin avoimilla kysymyksillä. Koulutusaste- ja toimialakohtaisia tietoja voidaan käyttää jatkossa yritysten ja oppilaitosten välisen yhteistyön ja koulutuksen työelämävastaavuuden kehittämisessä.

Yleisosaamisessa ammatillisen koulutuksen tehtävissä sekä ammattikorkeakoulutusta edellyttävissä tehtävissä korostuvat työelämän perustaidot. Yliopistotutkintoa edellyttävissä tehtävissä vastaajat painottavat sitä vastoin johtamiseen ja päätöksentekoon liittyviä taitoja.

Vastaajat kohdistavat yliopisto tai ammattikorkeakoulutusta edellyttävissä tehtävissä toimivien henkilöiden yleisosaamiseen keskimäärin enemmän ja monipuolisempia odotuksia kuin ammatillisen koulutuksen tehtävissä toimiviin. Alaistaidot ovat kuitenkin selkeä poikkeus, sillä alaitaitoihin liittyvä osaaminen korostuu lähinnä ammatillisen koulutuksen tehtävissä.

Taulukko 2: Seuraavien neljän vuoden aikana korostuva yleisosaaminen koulutusasteittain

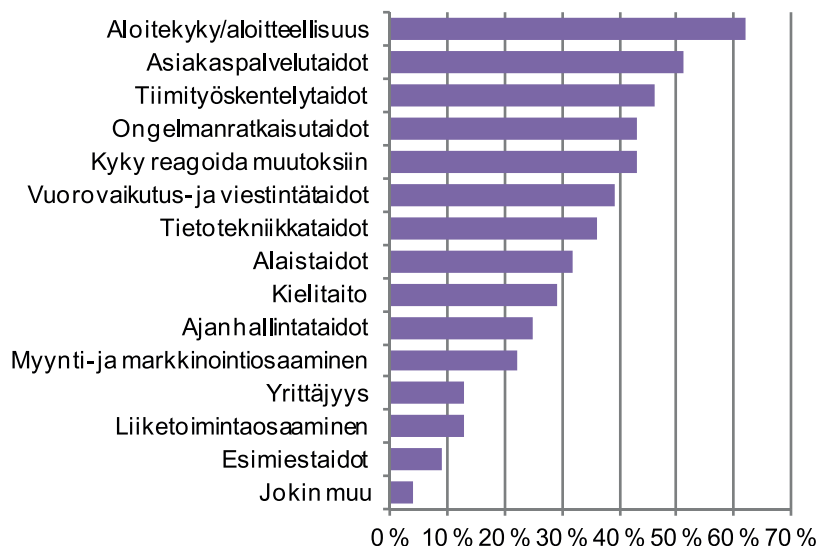
Ammatillisen koulutuksen tehtävissä	Ammattikorkeakoulutusta edellyttävissä tehtävissä	Yliopistokoulutusta edellyttävissä tehtävissä
Aloitteellisuus Asiakaspalvelutaidot Tiimityöskentelytaidot	Aloitteellisuus Ongelmanratkaisutaidot Asiakaspalvelutaidot	Esimiestaidot Liiketoimintaosaaminen Ongelmanratkaisutaidot

Yritykset arvostavat aloitekykyisiä ammattilaisia

Yritysten mielestä aloitekyky, asiakaspalvelutaidot, tiimityöskentelytaidot, ongelmanratkaisutaidot sekä kyky reagoida muutokseen kuuluvat yleisosaamiseen, joka korostuu lähivuosina ammatillisen koulutuksen tehtävissä. Yrityksen koko ja toimiala vaikuttavat jonkin verran siihen, millaista yleisosaamista yritykset odottavat ammatillisen koulutuksen suorittaneilta henkilöiltä. Alaistaidot ja tiimityöskentelytaidot korostuvat erityisesti suuria yrityksiä edustavien yritysjohtajien vastauksissa. Teollisuus-

yritysten vastauksissa korostuvat keskimääräistä enemmän alaistaidot, mutta toisaalta myös aloitekyky, tiimityöskentelytaidot ja ongelmanratkaisutaidot. Aloitekyvyn ja ongelmanratkaisutaitojen merkitys korostuu myös rakennusallalla. Kaupan alalla taas nähdään keskimääräistä tärkeämpinä asiakaspalvelutaidot, kielitaito sekä myynti- ja markkinointitaidot. Palvelualoilla arvostetaan erityisesti vuorovaikutustaitoja sekä asiakaspalvelutaitoja. Alaistaitojen merkitys korostuu kaikista toimialoista eniten rahoitus- ja vakuutusallalla, julkisessa hallinnossa sekä terveys- ja sosiaalipalveluissa.

Kuvio 4: Ammatillisen koulutuksen tehtävissä korostuva yleisosaaminen seuraavan neljän vuoden aikana, %-vastaajista

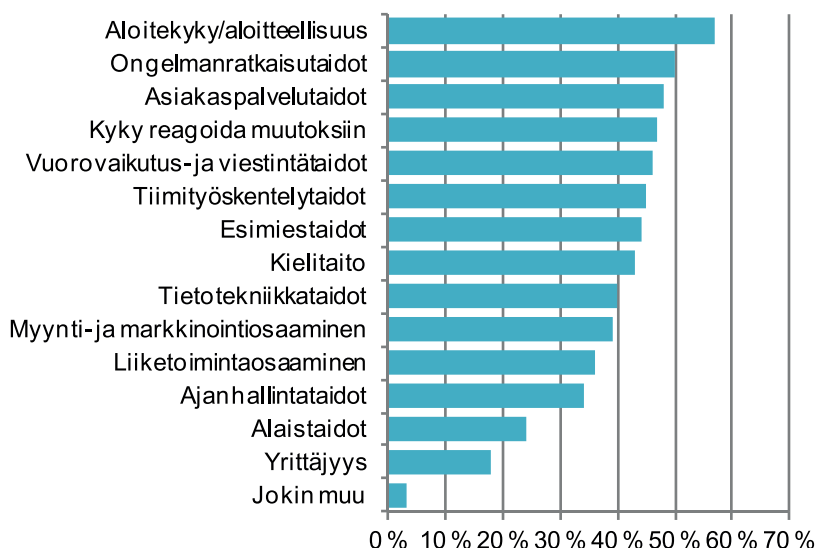

Ammattikorkeakoulutuksen tulisi kehittää ongelmanratkaisutaitoja

Ammattikorkeakoulutusta edellyttävissä tehtävissä viisi tärkeintä yleisosaamisen aluetta käsittävät aloitekyvyn, ongelmaratkaisutaidot, asiakaspalvelutaidot, kyvyn reagoida muutoksiin sekä vuorovaikutus- ja viestintätaidot. Vastaajat odottavat ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneilta myös tiimityöskentelytaitoja, esimiestaitoja sekä kielitaitoa. Esimiestaidot korostuvat keskimääräistä enemmän teollisuudessa ja rakennusalalla. Teollisuusyrityksiä edustavat vastaajat pitävät erityisen tärkeänä myös sitä, että ammattikorkeakoulusta valmistuneilla on hyvä kielitaito. Rakennusalalla

taas painotetaan keskimääräistä enemmän ajanhallintataitoja ja asiakaspalvelutaitoja. Kaupan alalla on tärkeää myynti- ja markkinointiosaaminen sekä liiketoimintaosaaminen. Palvelualoilla arvioidaan keskimääräistä tärkeämmäksi aloitekyky, vuorovaikutustaidot, asiakaspalvelutaidot sekä tietotekniikkaosaaminen. Yli sadan hengen yrityksissä esimiestaidot, vuorovaikutus- ja viestintätaidot sekä aloitteellisuus korostuvat keskimääräistä enemmän. Pienissä yrityksissä puolestaan arvostetaan yrittäjyyttä ja liiketoimintaosaamista enemmän kuin suurissa yrityksissä.

Kuvio 5: Ammattikorkeakoulutusta edellyttävissä tehtävissä korostuva yleisosaaminen seuraavan neljän vuoden aikana, %-vastaajista

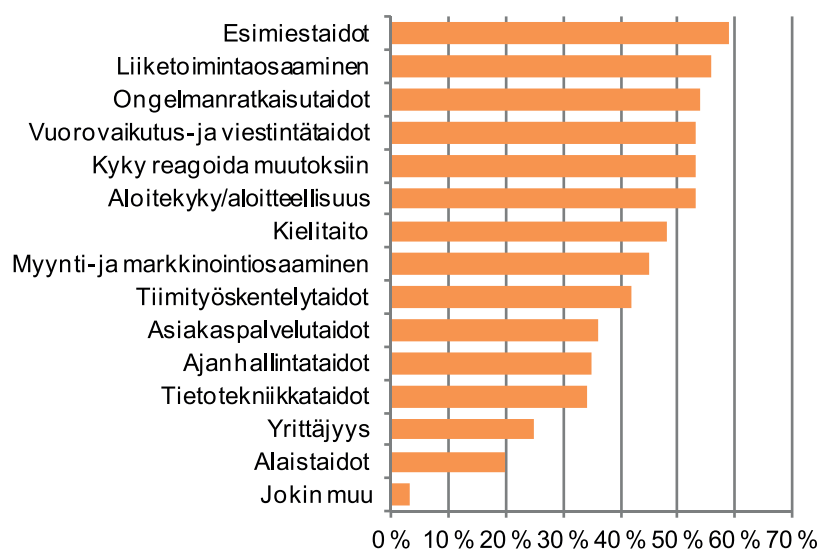
Yliopistokoulutetuilta odotetaan johtajuutta ja liiketoimintaosaamista

Yliopistotutkinnon suorittaneiden yleisosaamisessa korostuvat esimiestaidot, liiketoimintaosaaminen, ongelmanratkaisutaidot, vuorovaikutus- ja viestintätaidot sekä kyky reagoida muutoksiin. Lisäksi yritykset odottavat yliopistosta valmistuneiden olevan aloitekykyisiä, kielitaitoisia sekä myynti- ja markkinointitaitoisia. Teollisuusyrityksien vastaajat korostavat keskimääräistä enemmän sitä, että yliopistosta valmistuneet työntekijät tarvitsevat tulevaisuudessa esimiestaitoja, liiketoimintaosaamista ja kielitaitoa. Palvelualoilla yliopistokoulutettujen vuorovaikutustaitoja, kykyä reagoida muutoksiin ja aloitekykyä pidetään tärkeämpinä kuin muilla toimialoilla.

Ammatilliset osaamistarpeet

Vastaajien arviot ammatillisesta osaamisesta ovat toimialasidonnaisia. Taulukkoon 3 on kerätty vastaajien nimeämiä osaamisalueita toimialoitain ja koulutusasteittain. Ammatillista osaamista koskeissa vastauksissa nousee kaikilla koulutusasteilla esiin joitakin jo edellä käsiteltyjä yleisosaamisen taitoja. Ammatillisen koulutuksen tehtävissä vastaajat korostavat omatoimisuutta, tiimityötaitoja, monipuolisuutta sekä halua kehittyä työssä. Ammattikorkeakouluista valmistuneilta edellytetään esimiestaitoja, kielitaitoa sekä myynti- ja markkinointiosaamista. Yliopistotutkintoa edellyttävissä tehtävissä tarvittava ammatillinen osaaminen liittyy entistä enemmän yrityksen liiketoiminnan kehittämiseen.

Kuvio 6: Yliopistokoulutusta edellyttävissä tehtävissä korostuva yleisosaaminen seuraavan neljän vuoden aikana, %-vastaajista

Taulukko 3: Seuraavien neljän vuoden aikana korostuva ammatillinen osaaminen toimialoittain eri koulutusasteilla

Koulutusaste	Teollisuus	Rakentaminen	Kauppa	Palvelut
Ammatilliset oppilaitokset	omatoimisuus vastuuntunto tiimityötaitot monipuolisuus asiakaspalvelutaidot halu kehittyä työssä työturvallisuus kustannustietoisuus valmistuskuvien tulkinta teknisten standardien tuntemus 3D-mallinnus CNC-ohjelmoitujen koneiden tuntemus pintakäsittelytaidot teollisten prosessien osaaminen automaatio-osaaminen kunnossapito-osaaminen tietotekniikkaosaaminen (esim. koneiden ohjelmointi)	kyky itsenäiseen työskentelyyn asiakaspalvelutaidot ajanhallintataidot kyky hahmottaa kokonaisuuksia moniosaaminen laadukas työn jälki kirvesmiestaidot erikoisosaaminen, esim. muuraus, laatoitus, talotekniikka, korjauskenttäminen, tietotekniikkaosaaminen	kielitaito (erityisesti venäjä) tietotekniikkaosaaminen myyntiosaaminen vuorovaikutustaidot asiakaspalvelutaidot halu oppia uutta tuotetuntemus logistiikkaosaaminen	vuorovaikutustaidot asiakaspalvelutaidot kielitaito myyntiosaaminen monitaitoisuus oma-aloitteisuus muutoskyky tietotekniikkataidot taloushallinnon osaaminen (kirjanpito, tilinpäätös, verotus, palkkalaskenta, reskontra, sähköinen taloushallinto) toimistotyöt ja yleishallinto teknisten järjestelmien tunteminen hoiva- ja hoitoalan osaaminen riittävä fyysinen kunto
Ammattikorkeakoulut	kielitaito esimiestaidot yrittäjyys yrityksen prosessien ymmärtäminen tietotekniikkataidot erityisohjelmien tuntemus kustannuslaskenta suunnitteluosaaminen projektityöskentelytaidot	esimiestaidot vuorovaikutustaidot kustannustehokkuus rakennesuunnittelu suunnitteluohjelmien hallinta	kielitaito esimiestaidot liiketalousosaaminen	hyvät tietotekniikkataidot vuorovaikutus- ja viestintäosaaminen yhteistyökyky taloushallinnon osaaminen projektinhallinta myyntiosaaminen liiketoimintaosaaminen muutosten hallinta
Yliopistot	johtaminen monialaisuus yrittäjyys kielitaito liiketoimintaosaaminen ja tekninen osaaminen yhdessä tuotekehitysosaaminen ohjelmistokehitys, järjestelmäarkkitehtuuri prosessitekniikka projektiosaaminen innovatiivisuus kansainvälinen liiketoiminta	rakennustekniset taidot johtamistaidot rahoitusosaaminen viestintätaidot liiketoiminnan suunnittelu verkostoituminen	moniosaaminen esimiestyö myynnin johtaminen, markkinointi liiketoiminnan kehittäminen kansainvälisyys liiketalousosaaminen verkosto-osaaminen	muutosjohtaminen kokonaisuuksien hahmottaminen kielitaito myynti- ja markkinointiosaaminen pk-yrityksen johtaminen itseohjautuvuus talousosaaminen uuden oppimisen taito organisointitaidot verkostoituminen luovuus

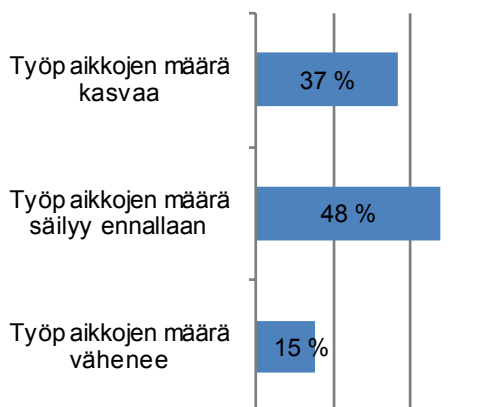
3.4 Yritysten työvoiman tarve ja rekrytointi

Työvoimaan ja osaamiseen liittyvien tarpeiden selvittämiseksi yritysten edustajia pyydettiin arvioimaan toimialan kotimaisten työpaikkojen määrän kehittymistä seuraavan neljän vuoden aikana. Lisäksi yrityksiltä kysyttiin arvioita lähivuosien rekrytointitarpeista ja erilaisista rekrytointiin liittyvistä asioista.

Yritysten suhtautuvat melko luottavaisesti toimialansa työpaikkojen määrän kehittymiseen. Runsas kolmannes (37 %) vastaajista arvioi, että toimialan kotimaisten työpaikkojen määrä kasvaa lähivuosina. Noin puolet uskoo työpaikkojen määrän säilyvän ennallaan, ja vain 15 % vastaajista pitää todennäköisenä sitä, että toimialan työpaikkojen määrä vähenee.

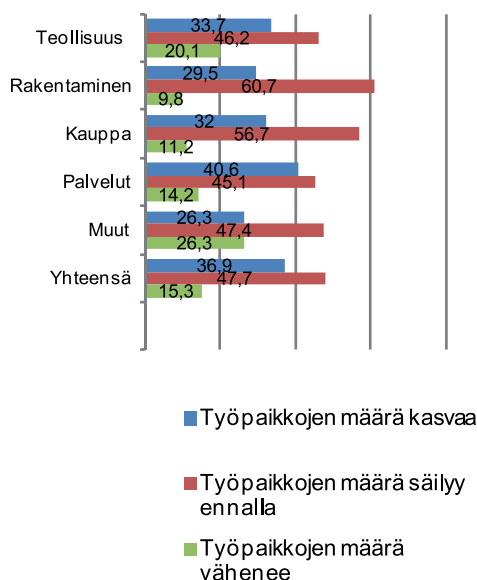
Eniten työpaikkojen määrän kasvuun uskotaan palvelualoilla. Tosin rahoitus- ja vakuutustoimi-

Kuvio 7: Kotimaisten työpaikkojen määrän kehitys seuraavan neljän vuoden aikana, %-vastaajista

alalla, julkisessa hallinnossa ja koulutuksessa keskimääräistä suurempi joukko vastaajia arvioi, että työpaikkojen määrä vähenee lähivuosina. Pienissä yrityksissä arviot työpaikkojen määrän kasvusta ovat optimistisemmat kuin suurissa. Yli 250 työllistävien yritysten edustajista vain alle kolmannes (30 %) arvioi, että työpaikkojen määrä kasvaa.

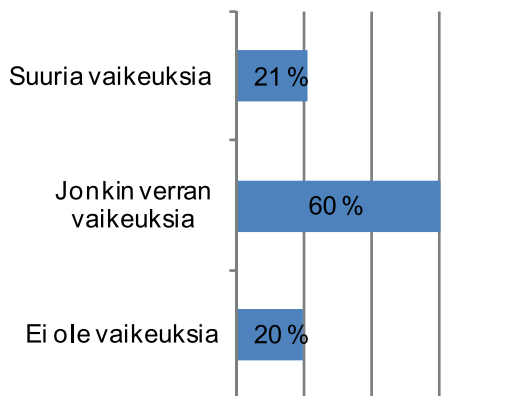
Kuvio 8: Kotimaisten työpaikkojen määrän kehitys toimialoittain seuraavan neljän vuoden aikana, %-vastaajista

Suurin osa kyselyyn vastanneista yritysjohtajista on ainakin jossain määrin huolissaan osaavan työvoiman rekrytoinnista. Yritysten edustajista enemmistö katsoo, että toimialalla on jonkin verran vaikeuksia (60 %) tai jopa suuria vaikeuksia (21 %) rekrytoida työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana. Eniten huolissaan rekrytointimahdollisuuksistaan ovat pienet yritykset. Suurempien yritysten vastaajat ovat sen sijaan selvästi vähemmän huolestuneita toimialansa rekrytointitilanteesta. Kaikilla toimialoilla on odotettavissa jonkin verran

rekrytointivaikeuksia. Varsinkin rakennusalalla rekrytointi nähdään haasteellisena. Rakennusala edustavista vastaajista 30 % on sitä mieltä, että toimialalla on suuria vaikeuksia rekrytoida lähivuosina sopivaa työvoimaan.

Kuvio 9: Yritysten arvio toimialan rekrytointimahdollisuuksista seuraavan neljän vuoden aikana, %-vastaajista

Rekrytointitilanteen kiristyessä yritysten on hyvä miettiä omalta kannaltaan potentiaalisia työntekijäryhmiä, jotka lisäisivät yrityksen rekrytointimahdollisuuksia. Tässä kyselyssä kysyttiin yritysten halukkuutta rekrytoida yli 50-vuotiaita, vajaakuntoisia, lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä työntekijöitä tai maahanmuuttajia.

Valtaosa yrityksistä (81 %) ilmoittaa olevansa halukas rekrytoimaan viisikymmentä vuotta täytäneitä työntekijöitä. Yli puolet vastaajista arvioi, että yritys voisi työllistää lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä työntekijöitä yrityksen tarpeen mukaisesti. Noin kolmasosa yrityksistä olisi valmis työllistämään vajaakuntoisia.

Taulukko 4: Yritysten rekrytointihalukkuus erilaisissa kohderyhmissä

Yritysten %-osuus, jotka olisivat halukkaista:	Kyllä, %	Ei, %
rekrytoimaan yli 50-vuotiaita	81	19
rekrytoimaan maahanmuuttajia	74	26
työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä yrityksen tarpeen mukaan	63	37
rekrytoimaan vajaakuntoisia	34	66

Kyselyn perusteella yritykset ovat hyvin kiinnostuneita palkkaamaan maahanmuuttajia, sillä peräti kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoittaa yrityksensä olevan halukas rekrytoimaan maahanmuuttajataustaisia työntekijöitä.

Runsaalla kolmanneksella (36 %) kyselyyn vastanneista yrityksistä on kyselyn ajankohtana alkuvuodesta 2012 palveluksessaan maahanmuuttajataustaista työvoimaa Suomessa. Maahanmuuttajataustainen työvoima on keskimääräistä yleisempää teollisuudessa ja kaupan alan vastaajayrityksissä.

Yritykset uskovat maahanmuuttajataustaisen työvoiman merkityksen kasvuun myös yleisesti edustamallaan toimialalla. Yritysten edustajista 41 % arvioi, että maahanmuuttajataustaisen työvoiman ja työperäisen maahanmuuton merkitys kasvaa seuraavan neljän vuoden aikana.

3.5 Osaamisen kehittäminen yrityksissä

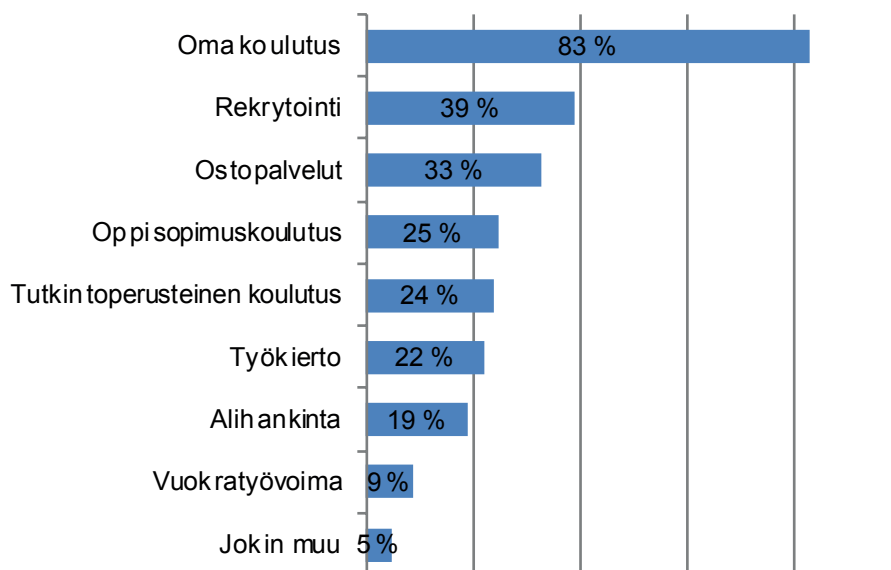
Luvussa kaksi käsiteltiin yritysten toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten vaikutusta yritysten osaamistarpeisiin. Suuri osa vastaajista arvioi, että yritysten on tulevana vuosina kehitettävä omaa osaamistaan entistä määrätietoisemmin.

Yrityksen edustajia pyydettiin valitsemaan kolme tärkeintä keinoa, joita yritykset käyttävät osaamisen kehittämisessä. Kyselyn mukaan tärkein keino yritysten osaamisen kehittämisessä on oma koulutus, jonka 83 % vastaajista valitsi kolmen tärkeimmän keinon joukkoon. Toisena on rekrytointi (39 %) ja kolmantena ostopalvelut (33 %). Oma koulutus on tärkein, olipa kyseessä mikroyritys tai suuri yli 250 hengen yritys.

Muutaman hengen mikroyrityksissä kolmen kärjessä ovat yrityksen oman koulutuksen lisäksi ostopalvelut ja alihankinta. Yli 250 työntekijän yrityksessä taas kolmen kärjessä ovat oma koulutus, rekrytointi ja työkierto.

Vähiten tärkeimmäksi osaamisen kehittämisen keinoksi jäi vuokratyövoiman käyttö, jonka 9 % vastaajista valitsi kolmen tärkeimmän keinon joukkoon.

Kuvio 10: Yrityksen osaamisen kehittämisessä käyttämät keinot, kolmen tärkeimmän keinon joukkoon nostaneiden % -osuus vastaajista

3.6 Oppilaitosyhteistyön vahvistaminen

Yksi kyselyn tavoitteista oli selvittää, mitkä ovat jäsenyritysten mielestä parhaat tavat kehittää yritysten ja oppilaitosten välistä yhteistyötä ja lisätä koulutuksen työelämälähtöisyyttä. Yritysten edustajia pyydettiin sen vuoksi valitsemaan valmiista luettelosta viisi parasta yhteistyömuotoa.

Yritysten edustajat pitivät parhaina oppilaitosyhteistyön muotoina työssäoppimis- ja harjoittelupaikkojen sekä kesätyöpaikkojen tarjoamista opiskelijoille. Kolmanneksi eniten mainintoja saa opinnäytetyöaiheiden antaminen opiskelijoille. Noin kolmannes vastaajista arvioi, että parhaiden yhteistyömuotojen joukkoon kuuluvat lisäksi yrityksen asiantuntijoiden luennot oppilaitoksissa,

opiskelijatyönä tehtävät projektit ja selvitykset sekä oppisopimuskoulutus. Yhteistyömuodot, joilla on yritysten mielestä vähiten vaikutusta työelämän tarpeita palvelevan koulutuksen kehittämiseen, ovat oppilaitosten taloudellinen tukeminen sekä yritysten resurssien antaminen oppilaitosten käyttöön.

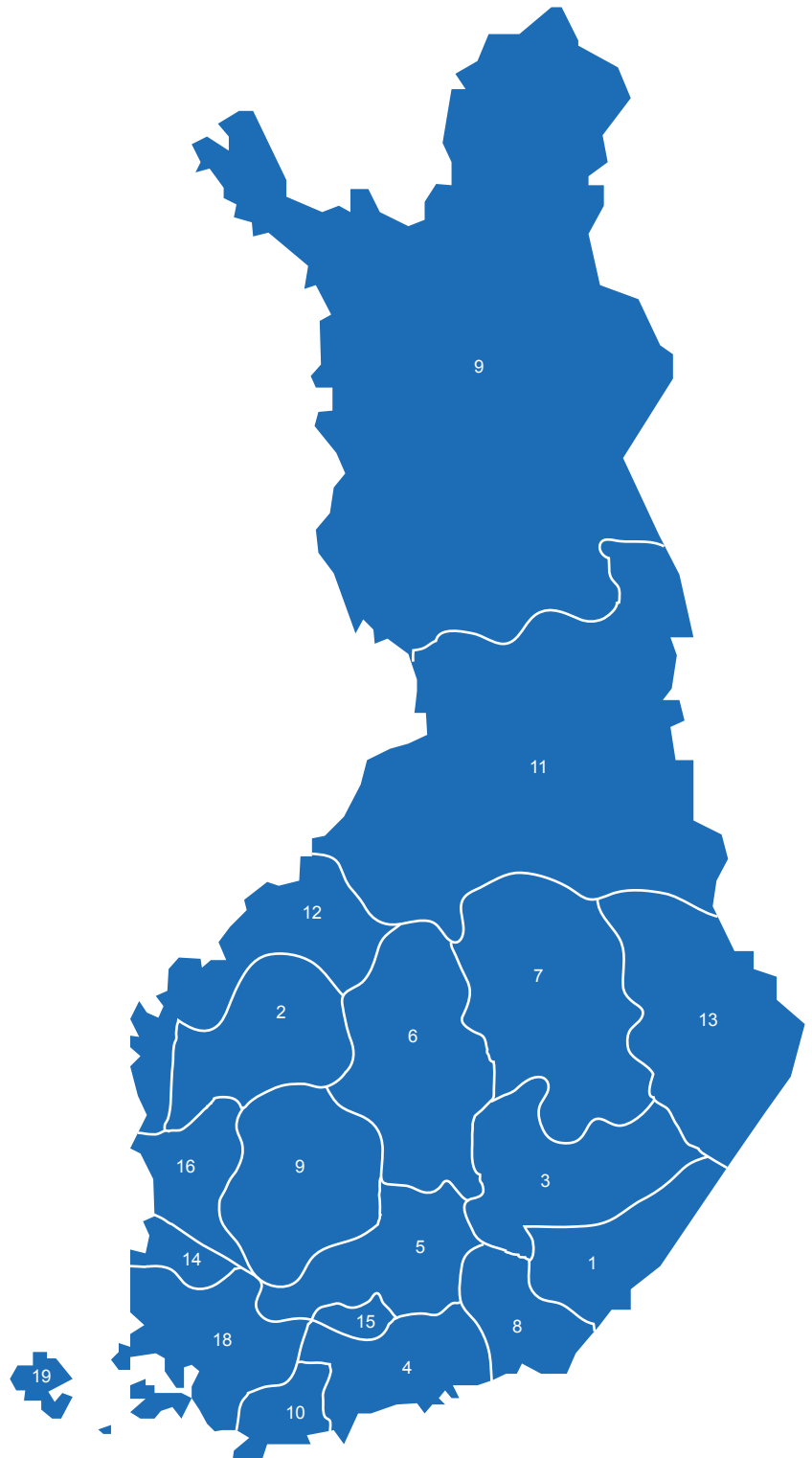
Yrityskoko vaikuttaa jonkin verran siihen, mitä oppilaitosyhteistyön muotoja vastaajat painottavat. Esimerkiksi muutaman hengen mikroyrityksissä työskentelevät vastaajat nostavat parhaiden yhteistyömuotojen listan kärkeen työssäoppimispaikkojen tarjoamisen opiskelijoille. Toiseksi parhaaksi yhteistyömuodoksi mikroyritykset arvioivat kuitenkin yrityksen asiantuntijoiden luennot oppilaitoksissa.

Kuvio 11: Parhaat yhteistyömuodot yritysten ja oppilaitosten välillä koulutuksen työelämälähtöisyyden kehittämiseksi, %-osuus vastaajista

Kuvio 12 : Kauppakamarit Suomessa

- 1 Etelä-Karjala
- 2 Etelä-Pohjanmaa
- 3 Etelä-Savo
- 4 Helsingin seutu
- 5 Häme
- 6 Keski-Suomi
- 7 Kuopio
- 8 Kymenlaakso
- 9 Lappi
- 10 Länsi-Uusimaa
- 11 Oulu
- 12 Pohjanmaa
- 13 Pohjois-Karjala
- 14 Rauma
- 15 Riihimäki-Hyvinkää
- 16 Satakunta
- 17 Tampere
- 18 Turku
- 19 Ålands handelskammare

4. Kauppakamarialueiden tulokset

Yritysten osaamistarpeet ovat monilta osin samoja riippumatta siitä, missä päin Suomea yritys sijaitsee. Yritysten sijaintipaikalla voi kuitenkin olla vaikutusta siihen, miten hyvin yritys saa käyttöönsä tarvitsemaansa osaamista.

Seuraavassa kyselyn tuloksia tarkastellaan alueellisesta näkökulmasta. Eri kauppakamareiden toiminta-alueet on merkitty oheiseen Suomen karttaan. Rauman ja Satakunnan kauppakamarialueiden jäsenyritykset eivät osallistuneet kyselyyn.

Kauppakamareilla on kaikkiaan noin 18 000 jäsentä, joista suurin osa on yrityksiä. Kauppakamareiden jäseninä on myös oppilaitoksia ja kuntia.

4.1 Miten koulutuksen laatu ja määrä vastaavat yritysten tarpeita eri kauppakamarialueilla?

Ammatillisissa oppilaitoksissa koulutetaan liian vähän työvoimaa alueen yritysten tarpeisiin

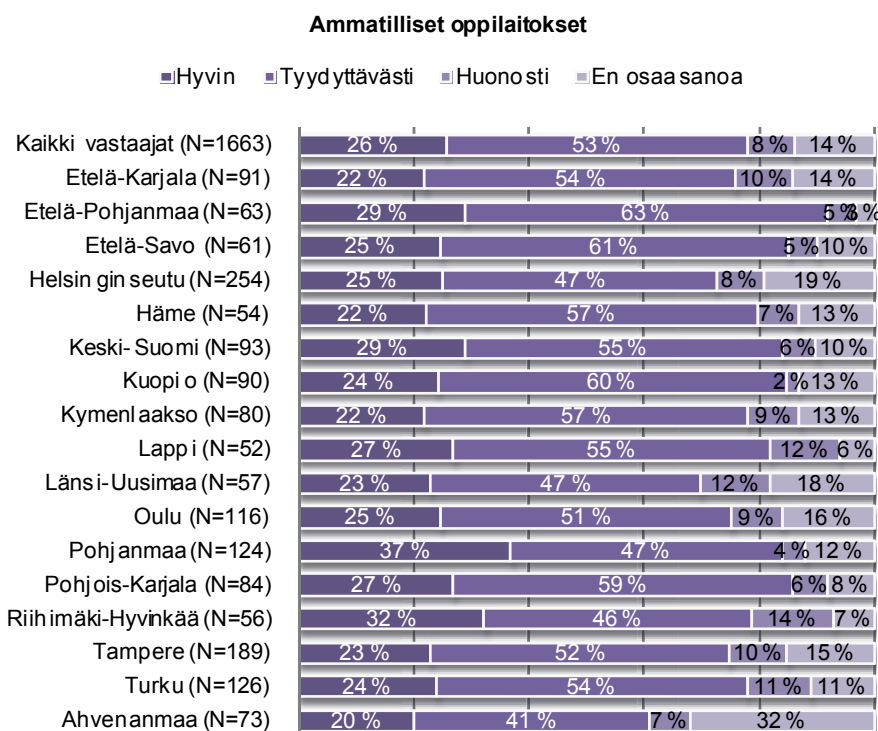
Noin puolet kaikkien kauppakamarialueiden vastaajista katsoo, että ammatillisista oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa tyydyttävästi työelämän tarpeita.

Ammatillisen koulutuksen osalta parhaat kokonaisarviot valmistuneiden ammattitaidosta antavat Pohjanmaan kauppakamarin alueen vastaajat. Eniten vastaajien mielipiteet jakautuvat Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarialueella, jossa noin kolmannes vastaajista pitää ammatillisista oppilaitoksista valmistuvien taitoja hyvinä. Toisaalta suhteellisesti suurin joukko osaamisen tasoon tyytymättömiä vastaajia löytyy myös Riihimäen-Hyvinkään seudulta.

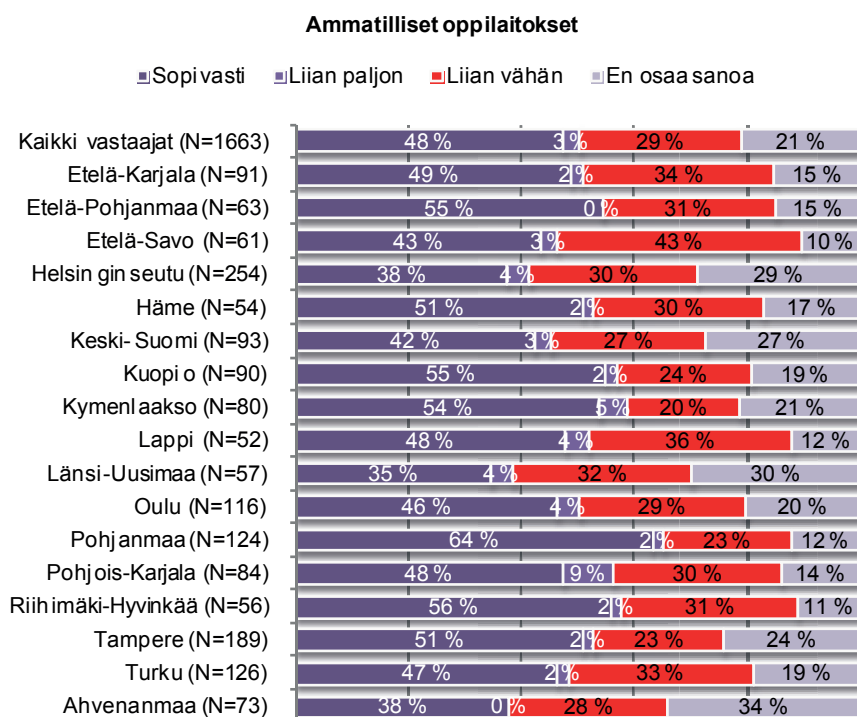
Alueellisia eroja näkyy myös siinä, miten yritykset kokevat ammatillisen työvoiman riittävyyden toimialansa tarpeisiin. Vajaa kolmasosa (29 %) kaikista vastaajista arvioi, että ammatillista työvoimaa koulutetaan liian vähän.

Pohjanmaan, Kymenlaakson ja Kuopion kauppakamarialueiden vastaajat ovat keskimääräistä tyytyväisempiä oman alueen ammatillisissa oppilaitoksissa koulutettavien määriin. Sen sijaan Etelä-Savon, Lapin ja Länsi-Uudenmaan kauppakamarialueiden yritykset ovat erityisen huolissaan ammatillisten oppilaitosten kyvystä kouluttaa riittävästi työvoimaan toimialan tarpeisiin.

Kuvio 13: Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?

Kuvio 14: Alueen oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden

Ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden kysyntä ja tarjonta eivät kohtaakaan alueilla

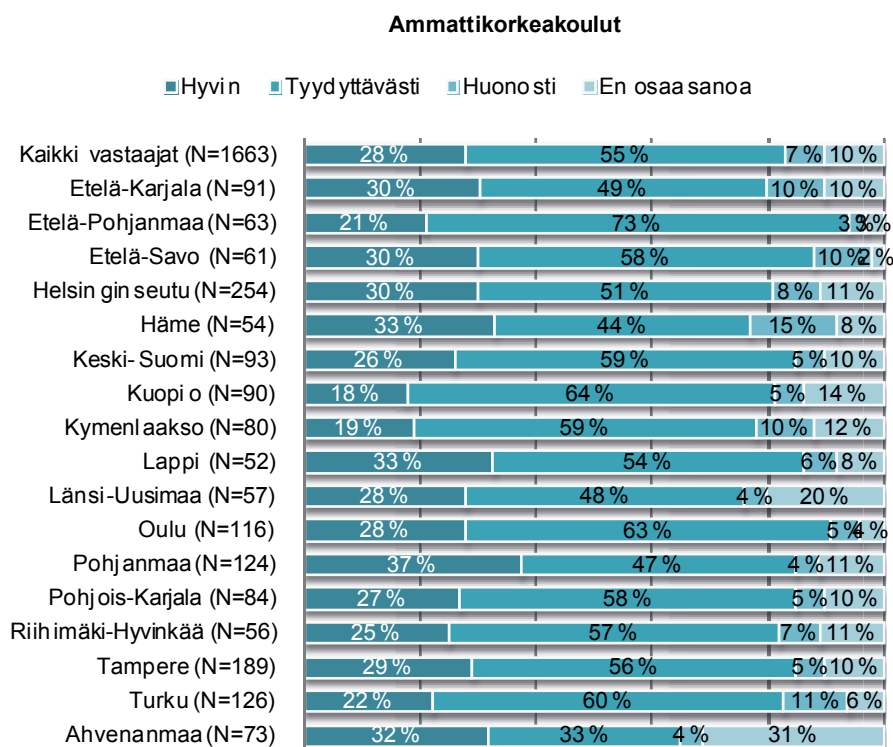
Yleisellä tasolla vastaajat arvioivat, että ammattikorkeakouluista valmistuvien ammattitaito vastaa työelämän odotuksia jonkin verran paremmin kuin ammatillisen koulutuksen suorittaneiden. Vastaajien näkemyksissä on kuitenkin selviä alueellisia eroja.

Pohjanmaan kauppakamarialueen vastaajat ovat tyytyväisimpiä myös ammattikorkeakouluista valmistuneiden työntekijöiden ammattitaitoon. Keskimääräistä parempia arvioita antavat myös Lapin alueen vastaajat. Hämeen kauppakamarin alueella ammattikorkeakoulusta valmistuneiden ammattitaitoa pitää hyvänä kolmasosa vastaajista. Kokonaisarvosanaa huonontaa kuitenkin Hämeessä se, että vastaajista 15 % arvioi ammattikorkeakoulun antaman ammattitaidon riittämättömäksi.

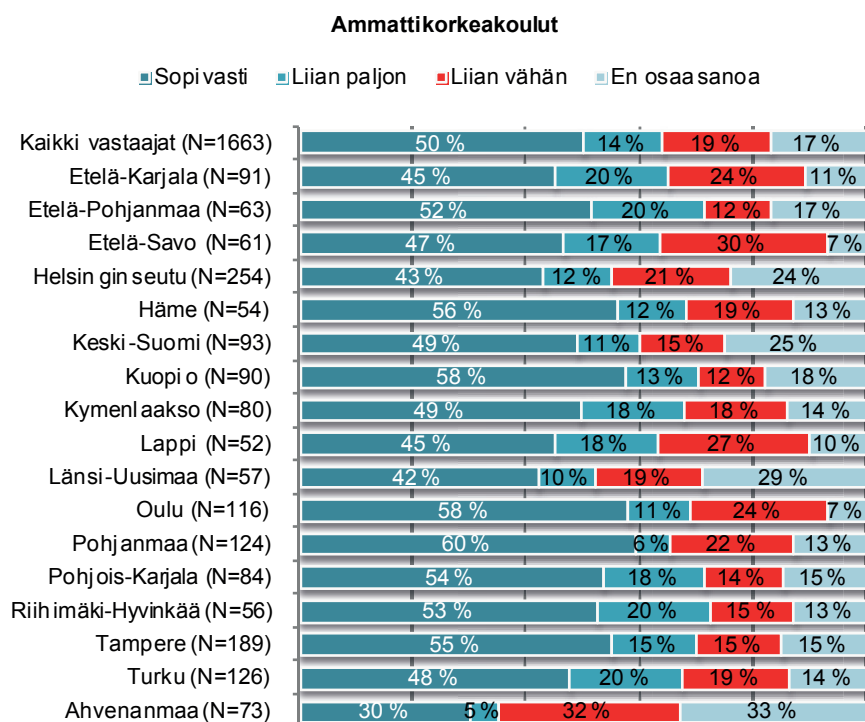
Eri alueiden vastaajilla on vaihtelevia käsityksiä myös siitä, miten hyvin alueen ammattikorkeakouluista valmistuva työvoima vastaa toimialan määrällisiin työvoimatarpeisiin. Kaikilla kauppakamarialueilla osa vastaajista on sitä mieltä, että ammattikorkeakouluista koulutetaan liian vähän työvoimaa toimialan tarpeisiin. Toisaalta kaikilla kauppakamarialueilla löytyy myös vastaajajoukko, joka pitää ammattikorkeakouluista valmistuvien määrää liian suurena.

Parhaat arviot antavat Kuopion kauppakamarialueen vastaajat. Sen sijaan Etelä-Savossa ja Ahvenanmaalla yritykset ovat poikkeuksellisen vahvasti sitä mieltä, ettei alueen ammattikorkeakouluista valmistu riittävästi työvoimaa toimialan tarpeisiin. Ahvenanmaalla toimii tällä hetkellä yksi ammattikorkeakoulu, mutta käytännössä valtaosa ahvenenmaalaisista suorittaa korkeakoulutasoisen tutkinnon Ruotsissa.

Kuvio 15: Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?

Kuvio 16: Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialanne työvoimatarpeet huomioiden

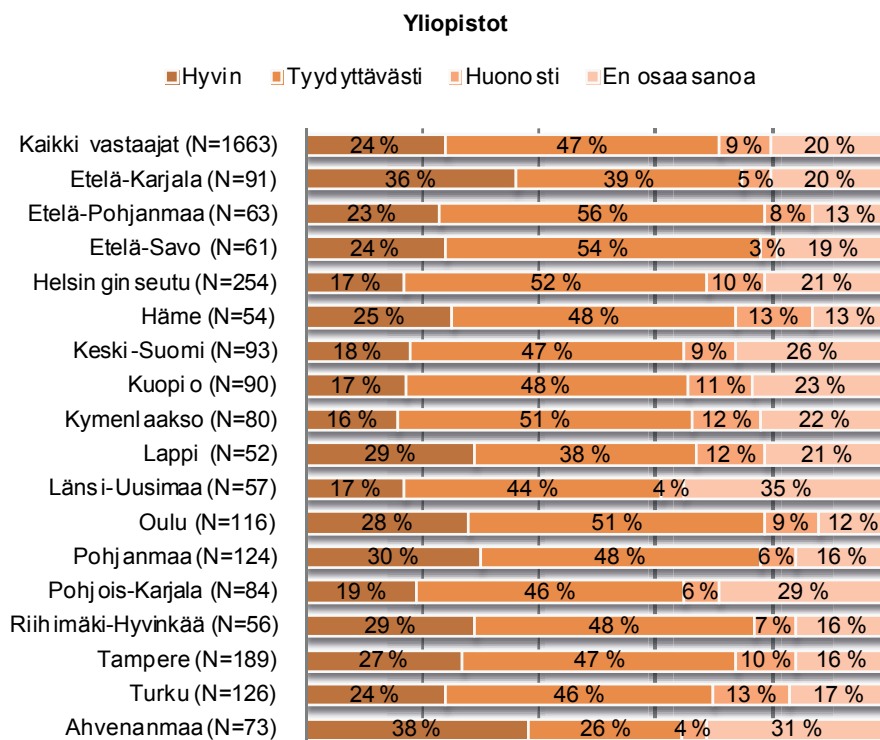
Yliopistokoulutuksen profili on yrityksille epäselvä

Vastaajien käsitykset siitä, miten hyvin yliopistotutkinnon suorittaneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia, vaihtelevat melko paljon eri puolilla Suomea. Kaikilla kauppakamarialueilla ei toimi yliopistoa tai yliopistojen yksiköitä. Yliopiston puuttuminen on varmasti yksi syy siihen, että joillain kauppakamarialueilla jopa yli puolet vastaajista ei osaa ottaa kantaa siihen, miten hyvin yliopistosta valmistuneiden määrä vastaa toimialan tarpeita.

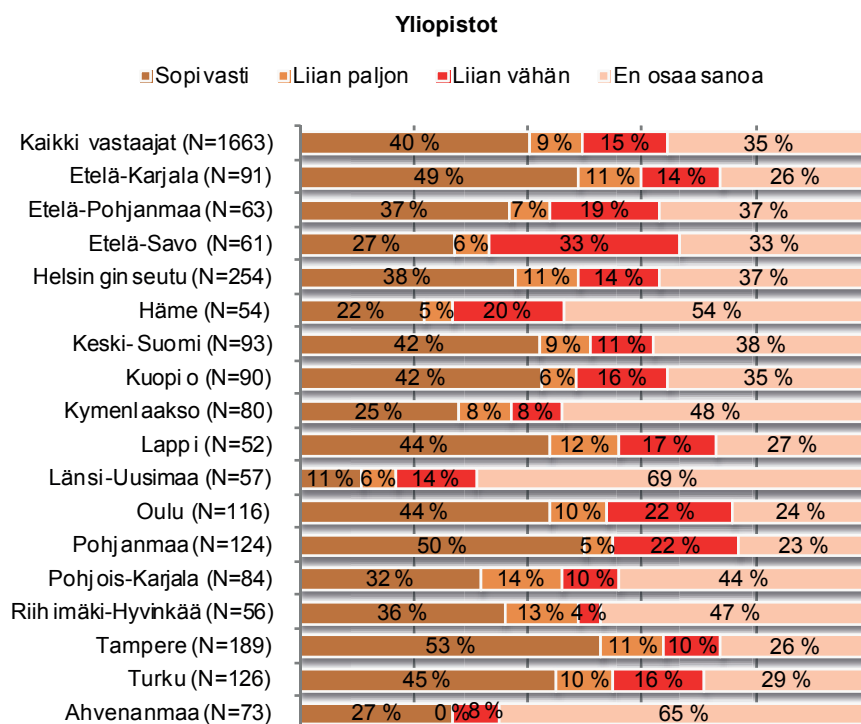
Etelä-Karjalan ja Ahvenanmaan vastaajat antavat parhaat arviot yliopistotutkinnon suorittaneiden ammattitaidosta. Etelä-Karjalassa 36 % vastaajista pitää yliopistosta valmistuneiden ammattitaitoa hyvänä. Ahvenanmaalla yliopistokoulutettujen ammattitaidon arvioi hyväksi peräti 38 % vastaajista. Ahvenanmaan kohdalla on syytä muistaa, että suuri osa yliopistokoulutetuista on suorittanut tutkintonsa Ruotsissa. Huonoimmat kokonaisarviot yliopistosta valmistuneiden ammattitaidosta antavat Kuopin ja Kymenlaakson kauppakamarialueiden vastaajat.

Parhaat arviot yliopistokoulutettujen määrän riittävydestä antavat Tampereen kauppakamarialueella toimivat yritykset. Yli puolet yrityksistä on sitä mieltä, että alueen yliopistoissa koulutetaan riittävästi työvoimaa toimialan tarpeisiin. Huonointa palautetta tulee Etelä-Savosta, jossa kolmasosa yrityksistä arvioi yliopistokoulutettujen määrän liian pieneksi toimialan työvoimatarpeita ajatellen.

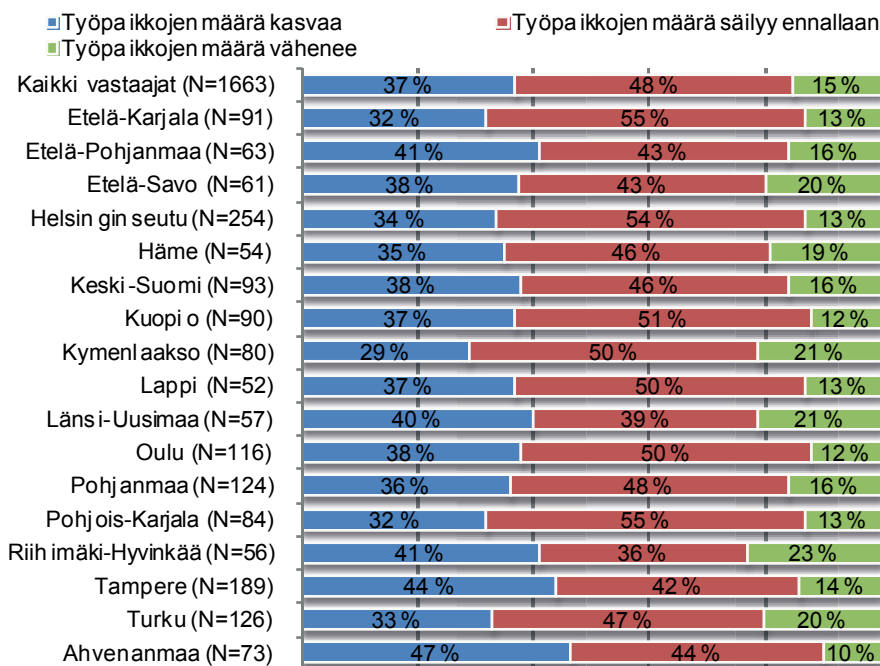
Kuvio 17: Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammatitaito vastaa työelämän vaatimuksia?

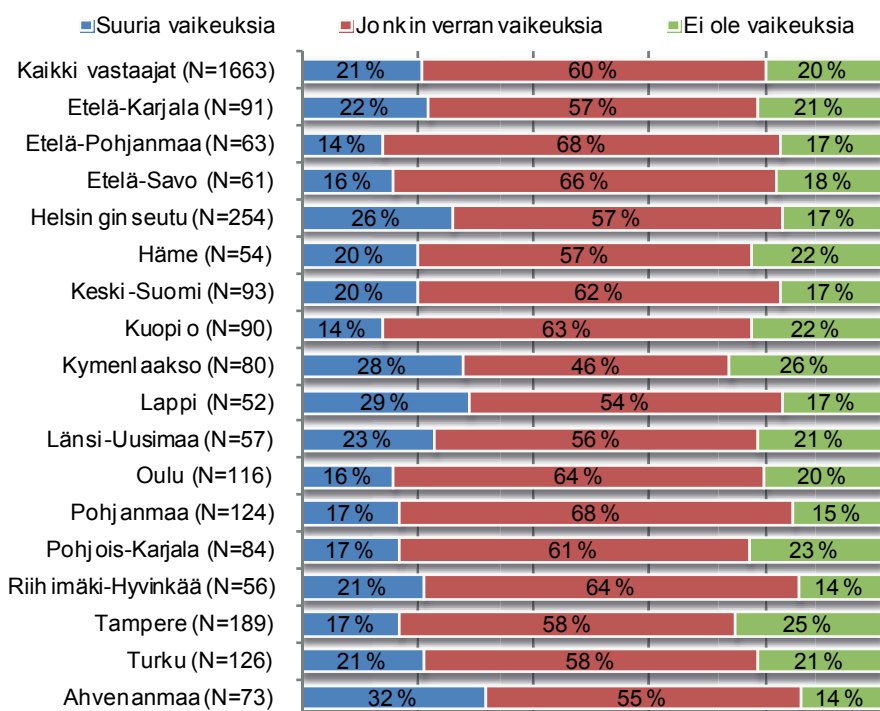
Kuvio 18: Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialanne työvoimatarpeet huomioiden

Kuvio 19: Miten arvioisitte toimialanne kotimaisten työpaikkojen määrän kehittyvän seuraavan neljän vuoden kuluessa?

Kuvio 20: Miten arvioitte toimialanne työvoiman rekrytintamahdollisuuksia seuraavan neljän vuoden aikana?

4.2 Miltä työpaikkojen määrän kehitys ja yritysten rekrytointimahdollisuudet näyttävät kauppakamarialueittain?

Optimistisimmin työpaikkojen määrän kehityksen näkevät Ahvenanmaan kauppakamarialueen vastaajat, joista 47 % arvioi työpaikkojen määrän kasvavan. Myös Tampereen kauppakamarin alueella on keskimääräistä enemmän yrityksiä, jotka uskovat toimialan työpaikkojen määrän nousevan lähivuosina. Sen sijaan Etelä-Savon, Hämeen, Kymenlaakson, Länsi-Uudenmaan, Riihimäki-Hyvinkään ja Turun kauppakamareilla noin viidesosa yrityksistä ennakoii kotimaisten työpaikkojen määrän laskevan seuraavien neljän vuoden aikana.

Kilpailu osaavasta työvoimasta kiristyy koko maassa

Valtaosa kaikkien kauppakamarialueiden yrityksistä on sitä mieltä, että toimialan rekrytointi vaikeutuu lähivuosina. Erityisen haastavana rekrytointitilannetta pitävät Ahvenanmaan, Lapin ja Helsingin seudun kauppakamarialueiden vastaajat. Osa Kymenlaaksossa toimivista yrityksistä arvioi, että toimialalla on suuria rekrytointivaikeuksia. Toimialoittain tarkasteluna tämä näkyy erityisesti palvelu- ja rakennusalan yritysten vastauksissa. Sen sijaan Kymenlaakson teollisuusyritykset eivät usko rekrytointivaikeuksiin.

Tampereen kauppakamarialueen yritykset näkevät toimialansa rekrytointimahdollisuudet kohtuullisen hyvinä, vaikka lähes puolet vastaajista uskoo työpaikkojen määrän kasvavan Tampereen kaupakamari alueella lähivuosina.

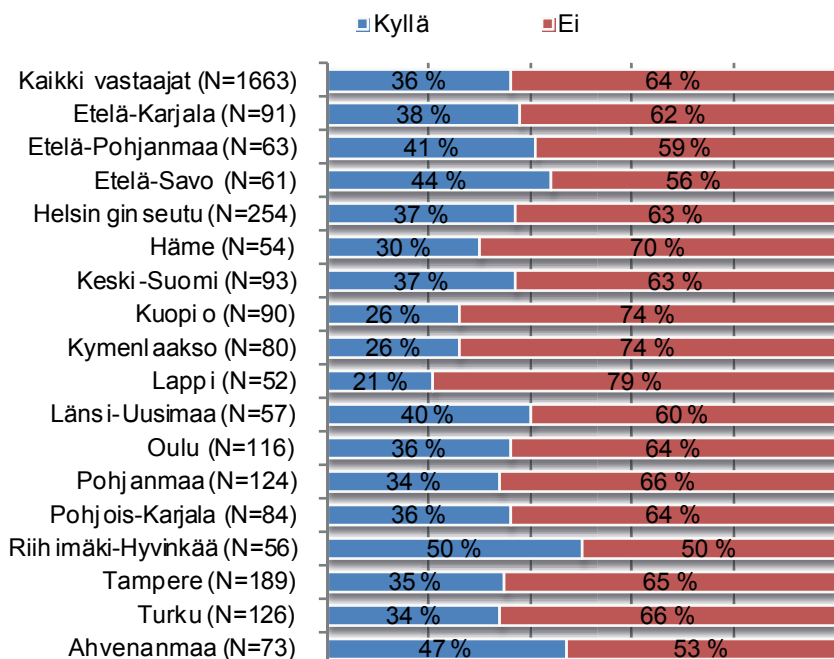
Yritysten kiinnostus maahanmuuttajien rekrytointiin kasvaa

Yritysten huoli sopivan työvoiman löytämisestä tulee esille kaikilla kauppakamarialueilla. Yrityksillä on kuitenkin jonkin verran alueellisia näkemyseroja sen suhteen, millaisia kohderyhmiä yritykset ovat tiukkenevassa rekrytointitilanteessa halukkaita työllistämään.

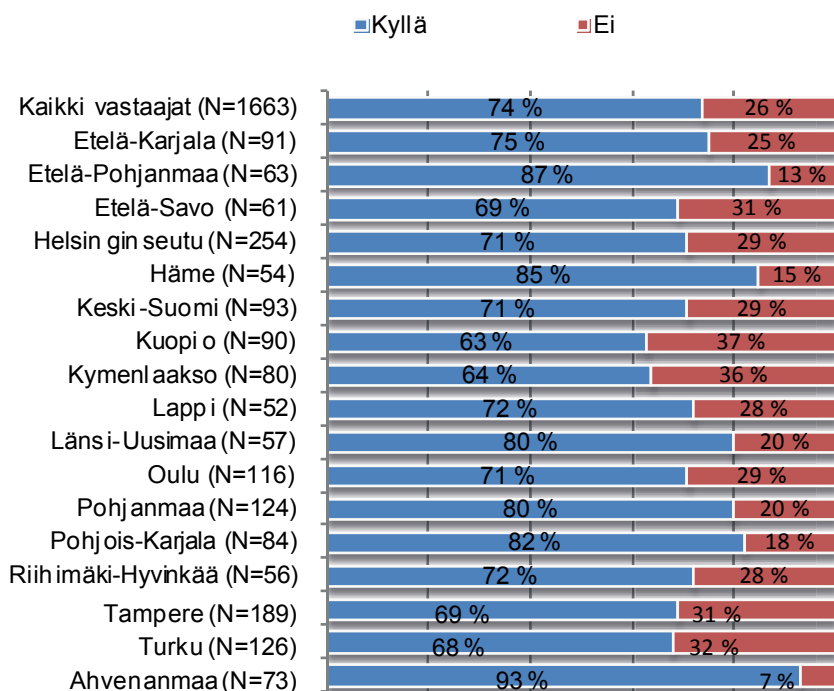
Niiden yritysten osuus, joilla oli kyselyn tekohetkellä tammikuussa 2012 palveluksessaan maahanmuuttajataustaista työvoimaa, vaihteli kauppakamarialueittain. Yleisintä maahanmuuttajataustaisen työvoiman käyttö oli Riihimäen-Hyvinkään ja Ahvenanmaan kauppakamarialueiden vastaajayrityksissä, joista noin puolella oli palveluksessaan maahanmuuttajia. Sen sijaan Lapin alueen yrityksistä vain runsas viidennes yrityksistä työllistää ulkomaalaisia. Jatkossa kuitenkin valtaosa kaikkien kauppakamarialueiden yritys vastaajista ilmoittaa yrityksensä olevansa kiinnostunut rekrytoimaan maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Ahvenanmaalla tätä mieltä ovat lähes kaikki kyselyyn osallistuneet yritykset.

Myös ikääntyneiden työntekijöiden palkkaamiseen suhtaudutaan myönteisesti eri kauppakamarialueiden yrityksissä. Valtaosa vastaajista arvioi yrityksensä olevan halukas rekrytoimaan 50 vuotta täyttäneitä henkilöitä. Lisäksi lähes kaikilla kaupakamarialueilla yli puolet yrityksistä olisi halukas työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä yrityksen tarpeen mukaan. Sen sijaan vajaakuntoisten rekrytointi ei saa kauppakamarialueilla yhtä varauksetonta kannatusta. Poikkeuksen tekee vain Ahvenanmaan kauppakamarialue, jossa 67 % vastaajista ilmoittaa, että yritys on halukas rekrytoimaan vajaakuntoisia työntekijöitä.

Kuvio 21: Onko yrityksenne palveluksessa Suomessa maahanmuuttajataustaista työvoimaa?

Kuvio 22: Yrityksemme on halukas rekrytoimaan maahanmuuttajia

5. Kauppakamarikohtaiset yhteenvedot

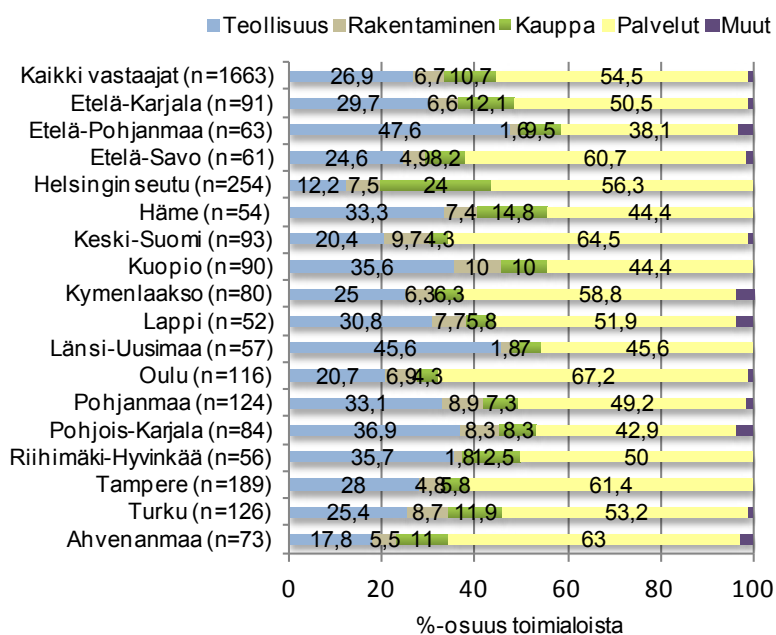
Selvityksen viimeinen osa käsittää kauppakamarikohtaiset infisivut. Sivulla on esitetty tiivistelmä kauppakamarialueen tuloksista sekä joitain poimintoja alueen avoimista vastauksista.

Kyselyssä vastaajia pyydettiin ilmoittamaan yrityksen pääasiallinen toimiala Tilastokeskuksen TOL2008 luokituksen mukaisesti. Selvitystä varten toimialat yhdistettiin viiteen pääluokkaan, jotka ovat:

- teollisuus
- rakentaminen
- kauppa
- palvelut
- muut toimialat.

Alla olevasta kuviosta 23 nähdään, miten vastaajien yritykset jakautuvat toimialoittain eri kauppakamarialueilla. Kaikista vastaajayrityksistä suurin osa (55 %) sijoittuu palveluiden toimialalle, lähes kolmasosa teollisuuteen, reilu kymmenesosa kauppaan ja hieman alle kymmenesosa rakentamiseen. Muiden toimialojen osuus jää noin prosenttiin. Muutamalla kauppakamarialueella toimialajakauma poikkeaa valtavirrasta, sillä Etelä-Pohjanmaalla suurin osa vastaajista edustaa teollisuutta ja palvelualan yritykset ovat vasta toiseksi suurin vastaajaryhmä. Länsi-Uudellamaalla vastaajayrityksiä on saman verran teollisuuden ja palveluiden toimialoilta.

Kuvio 23: Toimialojen %-osuus kauppakamarialueittain

Etelä-Karjalan kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 91 vastaajaa. Vastausprosentti on 23.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"AMK on ajettu alas tekniikan osalta."

"Venäjän kaupan asiantuntijakoulutusta/ohjelmia ei ole tarjolla."

"Rakennusalan perustyönjohto-osaajia ei kouluteta."

"Korkeakoulututkintojen ja ammattikorkeakoulututkintojen ylituotanto toiseen asteeseen verrattuna."

"AMK-tasoinen erikoitumiskoulutus vähäistä eikä tarpeeksi laadukasta."

"Pulaa erityisosaajista niillä aloilla, joissa ei koulutusta tarjolla maakunnassa, esim. lääkärit, muu hoitoala, erityisopettajat, maankäytön suunnittelu."

"Alueelle tarvitaan myös lisää yrittämisestä innostuneita eri tutkinnoista valmistuneita."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Venäjän kielen taito - opetus heti 1. vuodesta."

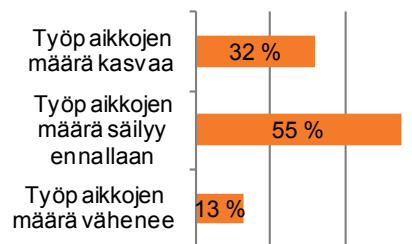
"Alallemme ei riitä keskitason koulutus, kuten valitettavasti tällä alueella näyttää lähes poikkeuksetta riittävän. Alueen yleisilmapiiri on keskitason / keskiverron hyväksyminen, mikä on valitettavaa ja turmiollista pitkällä tähtäimellä."

"Koulutukseen liittyy vakava huoli, että kaikilla kouluasteilla (opisto-AMK-LUT) pitäisi olla ICT-sähkö-automaatio- ja prosessitekniikan opetusta."

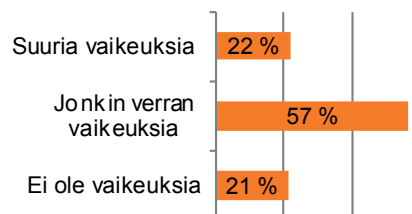
"Toisen asteen ja oppisopimuskoulutuksen riittävien taloudellisten resurssien turvaaminen työvoiman saatavuuden (määrällinen ja laadullinen) turvaamiseksi."

"Olemme olleet yhteistyössä jo vuosia mm. työssäoppisen osalta ammatillisten oppilaitosten kanssa. Vuosittain 2-3 oppilasta on meillä ns. täsmäharjoittelussa. Tulokset ovat erinomaisia."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

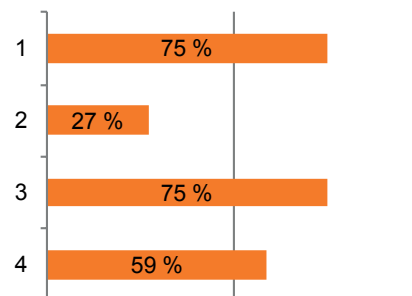
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	22 %	54 %	10 %	14 %
Ammattikorkeakoulut	30 %	49 %	10 %	10 %
Yliopistot	36 %	39 %	5 %	20 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	49 %	2 %	34 %	15 %
Ammattikorkeakoulut	45 %	20 %	24 %	11 %
Yliopistot	49 %	11 %	14 %	26 %

Yritysvastaajista

73 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 63 vastaajaa. Vastausprosentti on 10.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Ihmiset eivät välttämättä jää tälle alueelle, vaikka täällä käyvät opiskelemaan."

"Etenkin ammattikorkeakoulun tradenomi-koulutusta vahvistettava, sekä laatua että määrää."

"Koulutuksesta valmistumisen osaamisvaatimukset ovat liian matalat, eli valmistu-neiden osaaminen ei riitä yritykselle, vaan vaatii tyypillisesti lisäkoulutusta tai pitkää opettelu-aikaa."

"Kyse ei ole yksin tarjonnan puutteista vaan myös paikkakunnan vetovoimatekijöistä. Mikäli lähellä kotia on mielekkäitä työpaikkoja ihmiset valitsevat yleensä ne, ennen kuin matkaustavat matkojen päähän. Näin ollen osaavan työvoiman tulisi sijoittua riittävän lähellä työpaikkaa ja se voi tapahtua vain jos kunnalla on vetovoimaa."

"Erikoisosaajia, esim. lakkaajia on ollut vaikea saada. Toimistotöihin taas on puutteena ollut kielitaito."

"Ikääntymisen seurauksena alan koulutustarve kasvaa."

"Tietotekniikkakoulutusta pääaineena on alueella kovin vähän."

"Ammattikoulu ei tuota enää metallimiehiä alueelle, joilla on ammatillista osaamista."

"Alueella ei ole sopivia koulutusohjelmia tuotannollisiin perustehtäviin."

"Koulutuksen työelämäyhteys ei ole riittävää. Opettajien täydennyskoulutukseen ei panosteta riittävästi. Nuorilla on trendialoja, jotka eivät välttämättä vastaa todellisia työelämätarpeita."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Opetus on monasti liian teoriapainotteista. Perusasioiden ymmärtäminen on tärkeää."

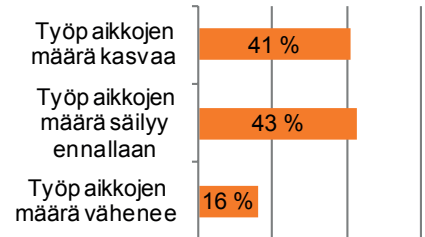
"Mikään ammatillinen koulutus ei korvaa riittävää työmotivaatiota ja -moraalia mil-lään tasolla. Työelämän ja työnteon merkitystä on korostettava koulutuksessa."

"Käytännön valvottu ja monipuolinen harjoittelu olisi tarpeellista kaikille opiskelijoille. Mutta myös opiskelijoilta pitäisi vaatia, että he osallistuvat aktiivisesti harjoitteluun, että se olisi hyväksytty."

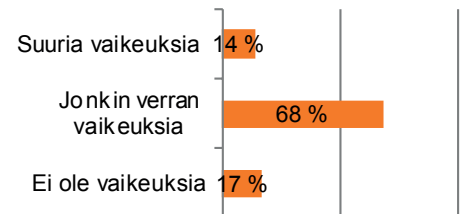
"Seinäjoen ammattikorkeakoulu on äärimmäisen tärkeä Seinäjoen ja koko maakun-nan tulevaisuudelle."

"Koulutusasteesta riippumatta moniosaajat, luotettavat, järkevät ja hyvän tilanneta-jun omaavat ihmiset ovat sopivia koulutettavia työhön kuin työhön."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

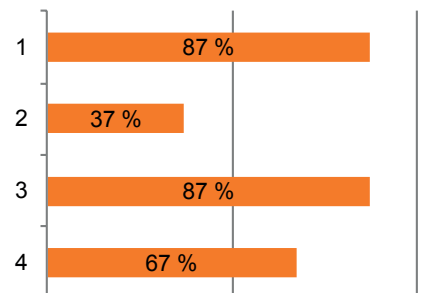
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistu-neiden ammatitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	29 %	63 %	5 %	3 %
Ammattikorkeakoulut	21 %	73 %	3 %	3 %
Yliopistot	23 %	56 %	8 %	13 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopi-vasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	55 %	0 %	31 %	15 %
Ammattikorkeakoulut	52 %	20 %	12 %	17 %
Yliopistot	37 %	7 %	19 %	37 %

Yritysvastaajista

60 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Etelä-Savon kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 61 vastaajaa. Vastausprosentti on 20.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Koulutus on liian teoreettista."

"Tuotantoprosessimme on erikoislaatuista, jonka tieto-taito opitaan käytännön työssä."

"Pitäisi lisätä yhteistyötä yritysten ja koulun välillä."

"Koulutustarjonnassa pitää ottaa huomioon alueen liiketoiminta rakenne eikä itseperintäisesti vaan kouluttaa johonkin."

"Koulutus ehkä vastaa, mutta parhaat muuttaa alueelta ennen kuin suhdanteet korjaantuu."

"Mielestäni koulutus ei vastaa alueella olevaa yrityskantaa. Liikaa tradenomeja ja perustekijät puuttuu."

"Valtakunnallisestikin tietyistä terveyst- ja sosiaalialan osaajista on pulaa."

"Kokki, tarjoilija, erikoistavarakauppa. Osaamista tarvitaan, kansainvälistyvän asiakaskunnan kohtaaminen."

"Alueemme ammattikorkeakouluista ja yliopistoissa ei kouluteta tarvitsemiamme osaajia. Ainoa, johon koulutetaan, on tietotekniikka sekä kaupallinen koulutus."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Suomessa tarvitaan tulevaisuudessa entistä enemmän kansainvälistä teknistä osaamista, yleisopintoja on nykyään liikaa. Osaamisen kehittäminen on haasteellista, koska yrityksemme tarpeet vaihtelevat jatkuvasti globaalin kilpailun vuoksi."

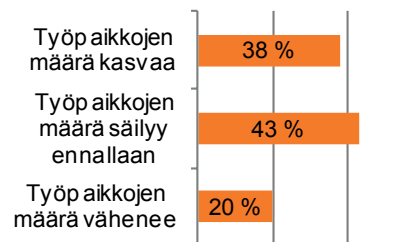
"Opettajien kanssa hommat sujuvat... hallinto laittaa hanttiin..."

"Kesätyöpaikat ovat oivallinen tapa perehdyttää opiskelijoita työelämään. Valitettavasti kustannukset PK yritykselle ovat niin korkeat, että se käytännössä ei tule kyseen ainakaan meidän tapauksessa, koska mitään laskutettavaa tulosta ei todennäköisesti synny."

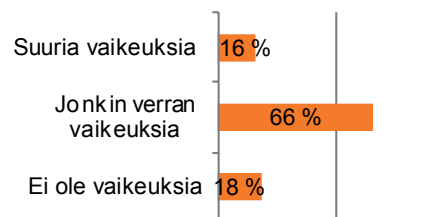
"Oppilaitosten seurattava tarkoin, mitä tapahtuu seudullisella pk-yritysrintamalla, jotta koulutusta osataan suunnata oikeille aloille."

"Yleisesti koulutukseen pitäisi lisätä tiukkuutta. Kurssit ajallaan eikä mitään armosta läpipäästämisistä. Harjoittelupaikoissa pitäisi samoin ymmärtää vastuu työelämän pelisääntöjen opettamisesta. Jos annetaan kuva, että on ihan ok tehdä vähän jotain, vähän sinne päin ja joskus, niin se kostaantuu seuraavilla työnantajilla."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

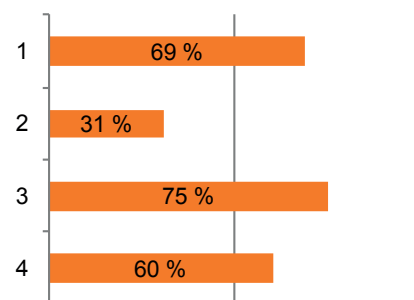

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

- 1=maahanmuuttajia
- 2=vajaakuntoisia
- 3=yli 50-vuotiaita
- 4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	25 %	61 %	5 %	10 %
Ammattikorkeakoulut	30 %	58 %	10 %	2 %
Yliopistot	24 %	54 %	3 %	19 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	43 %	3 %	43 %	10 %
Ammattikorkeakoulut	47 %	17 %	30 %	7 %
Yliopistot	27 %	6 %	33 %	33 %

Yritysvastaajista

74 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Helsingin seudun kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 254 vastaajaa. Vastausprosentti on 5.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Suunnittelutehtäviin ei saa riittävästi työntekijöitä."

"Kenties koulutustarjonta vastaa, mutta opiskelijoilla ei kiinnostusta ohjelmistojen kehittämiseen, vaan enemmän käytettävyydestä tai IT konsultointiin."

"Taloushallinnon monipuolinen osaaminen puuttuu koulutuksesta."

"Ammattikouluissa ei mielestämme osata riittävästi kertoa tulevista haasteista, joita kohtaa rakennusala. Valitettavan suuri osa rakennusammattikoulusta valmistuneista ei koskaan tule alalle töihin."

"Ammattikoulun puolelta valmistuu liian vähän. Tulisi löytää keino kouluttaa maahanmuutajataustaista sekä myös ulkomaalaista työvoimaa."

"Sähköala ei ole nuorison keskuudessa tällä hetkellä suosittua. Kaikki haluavat toimitajaksi ja tv-juontajiksi!"

"AMK hakee paikkaansa, vieraantunut työelämästä, yliopistot ja korkeakoulut kouluttavat liikaa humanisteja, uudet teknologiat ja muuttuva maailma tarvitsee enemmän moniosaajia."

"Ala (LVI-insinööri) ei taida myöskään olla nuorten mielestä tarpeeksi houkutteleva?"

"Koulutus luo liian suuria odotuksia ja arkityö aiheuttaa pettymyksen, kun on tehtävä myöns. rutiinitöitä."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

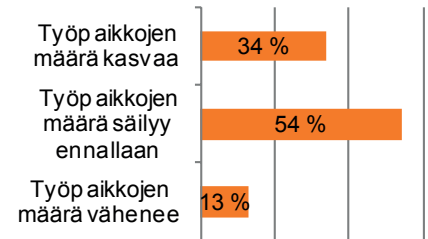
"Sähköinen taloushallinto kaikille merkonomeille ja tradenomeille tutuksi - ihan käytännössä. Samaten asiakaspalvelukurssi jok'ikiselle opiskelijalle."

"Tarjoaisimme mielellämme harjoittelupaikkoja opiskelijoille, mutta opiskelijoiden odotukset on valitettavasti viritetty liian korkealle niin palkan kuin työtehtävienkin osalta."

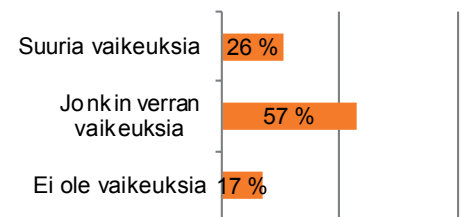
"Yleissivistävää tietotekniikka koulutusta, josta syventämällä saadaan eritäsiosaamista."

"Jatkakaa alueen aktiivisten yritysten ja oppilaitosten yhteen tuomista. Yrityksille tarjotaan koulujen taholta helppo, selkeä konsepti, jolla voidaan käynnistää ja pyörittää. Tähän on tärkeitä löytää motivoituneet vastuu- & yhteyshenkilöt."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

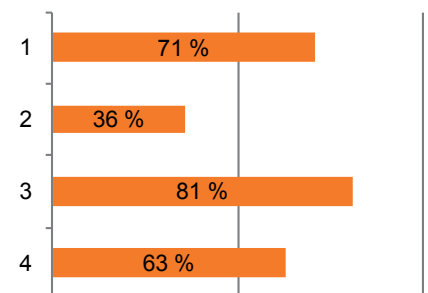
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	25 %	47 %	8 %	19 %
Ammattikorkeakoulut	30 %	51 %	8 %	11 %
Yliopistot	17 %	52 %	10 %	21 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	38 %	4 %	30 %	29 %
Ammattikorkeakoulut	43 %	12 %	21 %	24 %
Yliopistot	38 %	11 %	14 %	37 %

Hämeen kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 54 vastaajaa. Vastausprosentti on 7.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Koulutukseen pääseminen ei aina vaadi kiinnostusta tai alan kokemusta, mikä ei auta sitoutumista koulusta vastaavaan työhön."

"Kaupan alan koulutusta ei varsinaisesti ole riittävän käytännönläheisenä."

"Tärvitaan TEKIJÖITÄ ei esimiehiä!"

"Oppilaitokset saavat rahansa tutkinnon suorittaneista, joiden perusvalmiudet eivät missään tapauksessa täytä tutkinnon kirjattuja tai henkilön työhönsä itsenäiseen oppimiseen tarvittavaa vaatimustasoa."

"Kaupallisista insinööreistä on ollut pulaa pitkään projektipäälliköiksi ja myyntitehtäviin."

"Sitähän pitää kysyä oppilaitoksista. Miksi eivät kouluta taloushallinnon osaajia, joista on ollut pulaa jo vuosia."

"Kokemuksemme mukaan rakentamisen osaajien koulutusta alueellamme on vähennetty jo vuosia sitten."

"Toisen asteen ammatillisen koulutuksen paikkoja on liian vähän, jotta niitä voitaisiin suunnata riittävästi alueen koulutustarpeisiin."

"Toimimme kapealla erityisalueella jossa pärjätäkseen on haluttava oppia ja kyetä omaksumaan uutta."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

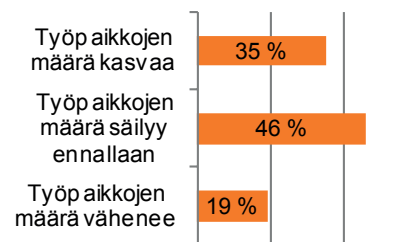
"Hyviä myyjiä on vaikea tällä hetkellä löytää alasta riippumatta. Koulutuksissa myyntitaitovalmennuksia ei juuri ole. Myyjän työ ei ole Suomessa kovin arvostettua, puhumattakaan vakuutusmyyjän työstä."

"Tärkeää on vaativan kansainvälisen tason saavuttaminen ja jatkossa ylittäminen kaikissa yrityksen toiminnoissa ja vielä sen viestittäminen."

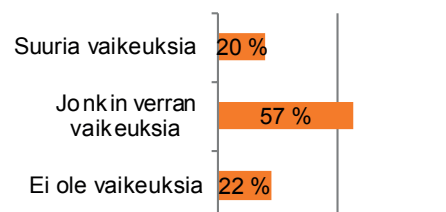
"Vaatimustasoa on nostettava ja päästävä eroon vain valmistumispapereiden jättämisestä. Tiukempaa seulaa, kaikki eivät sovellu kaikkeen. Rohkeutta tehdä myös EI-päätöksiä, vaikka sattuu."

"Vastavalmistuneiden tulisi ymmärtää, että takana on ainoastaan perusopinnot ja että ammatti opitaan pitkäjänteisesti työn ja tekemisen kautta. Tämä pätee kaikkiin kolmeen koulutusasteeseen."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

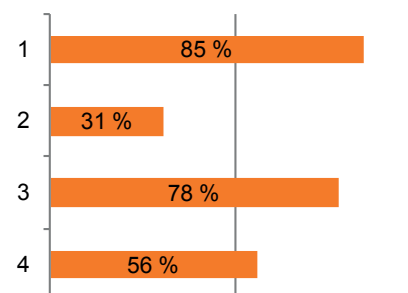

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

- 1=maahanmuuttajia
- 2=vajaakuntoisia
- 3=yli 50-vuotiaita
- 4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	22 %	57 %	7 %	13 %
Ammattikorkeakoulut	33 %	44 %	15 %	8 %
Yliopistot	25 %	48 %	13 %	13 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	51 %	2 %	30 %	17 %
Ammattikorkeakoulut	56 %	12 %	19 %	13 %
Yliopistot	22 %	5 %	20 %	54 %

Yritysvastaajista

63 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Keski-Suomen kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 93 vastaajaa. Vastausprosentti on 17.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Toimiala laaja ja kaivataan moniosaamista. Näitä ei valmistu mistään oppilaitoksesta."

"Yliopistossa ei ole elinkeinoelämämme tarpeita vastaavia opintoaloja. Ammatti- korkeakoulut omineet ja kopioineet liikaa yliopiston malleja, kun pitäisi kouluttaa korkeatasoisia osaajia työelämään. Malleja voisi hakea ammatillisen koulutuksen työelämäoppimisesta."

"Koulutusalat eivät sovi alueen elinkeinorakenteeseen."

"Kunnollista koulutusta ei ole yrittäjyyteen - sellaista, jossa kouluttajina olisivat oikeat yrittäjät."

"Insinööri opinnot AMK:ssa ei aina anna riittäviä tietoja ja taitoja työelämää varten. Odotukset voivat olla mahdollisuuksiin nähden yläkantissa."

"Koulutetaan vain "asiantuntija- ja esimiestehtäviin". Kukaan ei kouluta oikeaa kirjanpitoa ja palkanlaskentaa oikeilla välineillä, puhumattakaan tilinpäätöstaidoista."

"Tarvitaan enemmän kansainvälisiä osaajia - muita kuin suomalaisia."

"Oppilaitokset eivät kykene ennakoimaan tarpeeksi yritysten tulevia tarpeita. Jatkuva yhteydenpito yrityksiin saattaisi auttaa tulevaisuuden koulutusta suunniteltaessa."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

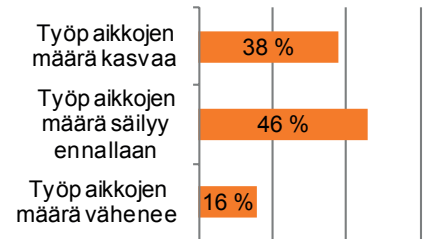
"JAMK opintoihin olisi hyvä lisätä työssäoppimisjaksoja todennäköisissä tulevisissa työtehtävissä. Olisi hyvä tapa luoda opiskelijoille kerätä kokemusta ja firmoille hyvä rekrytointi väylä."

"Oikeustiede vahvemmin mukaan Jyväskylän yliopiston koulutusohjelmiin."

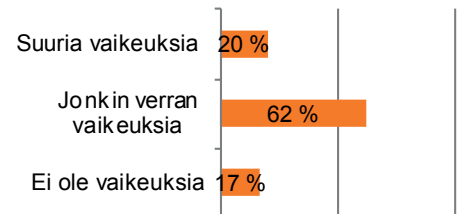
"Työpaikkakoulutuksesta pitäisi saada ehdottomasti jokin korvaus, koska koulutusvastuuta on annettu kentälle, aivan samaan tapaan kuin oppisopimuskoulutettavistakin saa. Tällöin se motivoisi työpaikkoja ottamaan opiskelijoita ja ohjaamaan heidän edistymistään. Tämä on ihan kynnyksysymys, jos halutaan kehittää yrityselämän ja oppilaitosten yhteistyötä."

"Osaamisen kehittäminen ei saa olla pk-yrityksille liian kallista. Oppisopimuskoulutukset on toimiva ratkaisu. Erilaiset lyhytkurssit yhdistettynä etätöihin/opiskeluun voisivat sopia hyvin työelämässä jo toimiville. Kannustakaa nuoria yrittämiseen ja positiivisen näkemyksen tulevaisuuden työelämästä!"

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

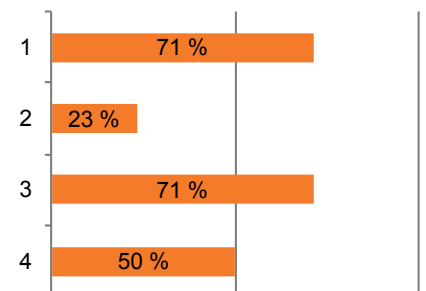

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia
2=vajaakuntoisia
3=yli 50-vuotiaita
4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	29 %	55 %	6 %	10 %
Ammattikorkeakoulut	26 %	59 %	5 %	10 %
Yliopistot	18 %	47 %	9 %	26 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	42 %	3 %	27 %	27 %
Ammattikorkeakoulut	49 %	11 %	15 %	25 %
Yliopistot	42 %	9 %	11 %	38 %

Yritysvastaajista

69 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Kuopion kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 90 vastaajaa. Vastausprosentti on 21.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Kontaktipinta alueen yrityksiin puuttuu."

"Yleisopintoja on liikaa ja ammatillisten aineiden opetusta liian vähän."

"Aloituspaiikkoja on liian vähän. On tarjolla koulutuksia, joilla ei työllisty, mutta jotka kilpailee metallin kanssa."

"Ammatillisen koulutuksen saaneita (käsillä tekijöitä) koulutetaan laajastikin ottaen liian vähän. Lähivuosina tulee olemaan puutetta rakennus-, hoiva- ja teollisuusalojen tekijöistä."

"Koulutetaan liikaa menneen ajan yksinkertaisen perustyön tekijöitä."

"Ei ole kiinnostusta teollisuuteen eikä kansainväliseen myyntityöhön."

"Ylä-Savon alueella ei esim. ammattikorkeakoulussa ole taloushallinnon koulutusta. Lähin on Kuopiossa, josta ei sitten enää tullakaan Ylä-Savoon töihin. Ammattitaitoisen työvoiman saanti on jo vaikeaa ja onnenpeliä."

"Määrä ja taso eivät vastaa tätä päivää, 3-4 vuodessa ehtii työelämä ja tekniikat muuttua."

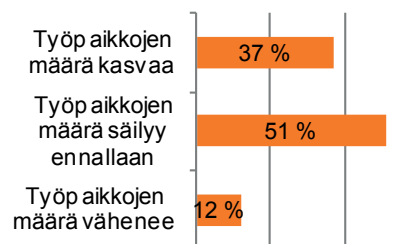
Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Harjoittelu- ja työssäoppimisjaksot ovat pidentyneet viime vuosina. Hyvänä puolena pitkissä harjoittelujaksoissa on se, että oppiminen on parempaa. Tästä voisi joskus kysellä työnantajien ja opiskelijoiden mielipidettä."

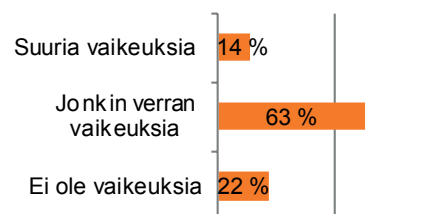
"Kansainvälisen energiateknologia osaamisen ylläpitäminen ja vahvistaminen alueella. Pohjois-Savon viennistä energiateknologia edustanee n. 40 % koko viennistä!"

"Tunnetun lähes kaikki alueemme oppilaitokset ja olemme myös käyneet esitelmöimässä työmahdollisuuksista valmistuvilla. Tosin aina välillä olemme havainneet nuorten suhtautumistavan olevan välinpitämätön."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

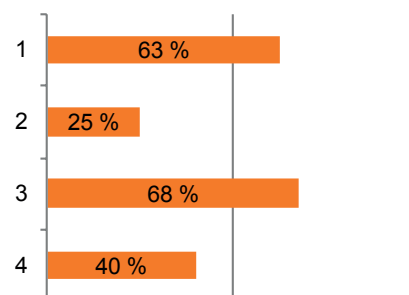

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

- 1=maahanmuuttajia
- 2=vajaakuntoisia
- 3=yli 50-vuotiaita
- 4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	24 %	60 %	2 %	13 %
Ammattikorkeakoulut	18 %	64 %	5 %	14 %
Yliopistot	17 %	48 %	11 %	23 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	55 %	2 %	24 %	19 %
Ammattikorkeakoulut	58 %	13 %	12 %	18 %
Yliopistot	42 %	6 %	16 %	35 %

Yritysvastaajista

67 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Kymenlaakson kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 80 vastaajaa. Vastausprosentti on 14.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Koulutuksessa ei riittävästi painoteta työelämä- ja ihmissuhdetaitoja."

"Kyllä se tietyllä tavalla vastaakin, mutta AMK-koulutusta on työpaikkatarjontaan nähden melkoisen paljon. Lisäksi AMK:sta valmistuvat usein kuvittelevat olevansa välittömästi valmiita esimies- tai asiantuntijatehtäviin, vaikka työkokemusta alalta olisi vain vähän."

"Aloituspaiikkojen pitäisi vastata työelämän tarpeita 4 - 5 vuoden kuluttua. Tähän ei ole olemassa työkaluja."

"Koulutuksen jälkeen kiinnostus koulutusta vastaavaan työntekoon aika pientä."

"Taloushallinnon koulutus on tänä päivänä liian pintaliittoa, tarvitaan syventäviä opintoja, jotta voi toimia todellisena taloushallinnon osaajana."

"Nuoret eivät ole kiinnostuneita alasta ja kiinnostuneetkin ovat todella "raakileita" valmistuttuaan. Opettajat eivät pysy mukana kehityksessä. Opetetaan jo vanhentunutta tietoa."

"Yrityslähtöinen ajattelutapa heikkoa. Liikaa tutkimuksellisuutta."

"Alueella ei ole kemian/prosessiteollisuuden koulutuslinjoja millään tasolla."

"Enemmän yhteistyötä koulun ja yritysten välillä, nuorille saatava kokemusta oikeasta työelämästä."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

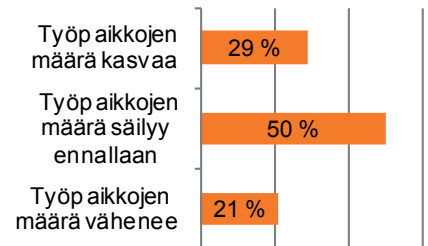
"Koulutus tulisi aina järjestää niin, että opettajat kertovat teorian ja perusteet ja sen jälkeen ammattilaiset tulevat kertomaan, mitä tämä tarkoittaa käytännössä."

"Kierrätysalan ammatillista koulutusta tulevaisuuttakin varten. Sitoutuvaa asennetta työntekoon tulisi opettaa jo koulusta lähtien."

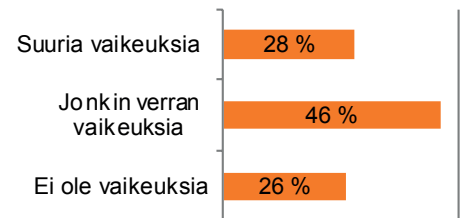
"Erityisesti ammattikorkeakoulussa pitäisi tehdä melko radikaaleja toimenpiteitä opiskelijoiden työelämävalmiuksien lisäämiseksi jo opiskeluaikana."

"Korkea-asteen oppilaitokset eivät juurikaan itseään meille esittele eivätkä pidä mitään yhteyttä; yhteistyötä olisi ehdottomasti lisättävä."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

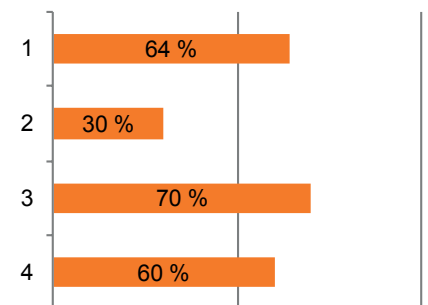
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	22 %	57 %	9 %	13 %
Ammattikorkeakoulut	19 %	59 %	10 %	12 %
Yliopistot	16 %	51 %	12 %	22 %
Alueen oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	54 %	5 %	20 %	21 %
Ammattikorkeakoulut	49 %	18 %	18 %	14 %
Yliopistot	25 %	8 %	8 %	48 %

Yritysvastaajista

60 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Lapin kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 52 vastaajaa. Vastausprosentti on 9.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Ammattikorkeakoulusta puuttuu mahdollisuus opiskella prosessitekniikka. Harjoittelijat ammattikorkeakoulussa eivät vastaa yritysten työvoimatarvetta."

"Ei ole perinteistä työnjohtajakoulutusta, AMK ja ylempi AMK eivät sovellu siihen. Ylempi AMK ei ehkä ole edes tarpeen."

"Koulut ovat etelässä."

"Kuljetusalalle koulutetaan liian vähän osaajia."

"AMK-tutkintoja liian paljon, ettei voida kaikkia halukkaita työllistää."

"Palveluala on hyvin työntekijävaltainen ja varsinkin ammattikorkeakoulusta valmistuneilla voi olla erilainen käsitys tulevasta työtehtävistään ja urastaan."

"Käytännön työtä ei kouluteta. Työ opitaan vain ja ainoastaan työssä, joten koulutus tulisi ulottaa työpaikkoihin."

"Aloituspaikkoja liian vähän tarpeeseen nähden. Koulutetaan "väärille" aloille. Panostettu vahvasti kulttuurialaan luomalla hienot ja kalliit puitteet jolloin mm. metallialan opetusta on supistettu ja tilat ja laitteet jääneet ajasta jälkeen."

"Kuljettajadirektiivipätevyyden omaavia nuoria autonkuljettajia ei ole."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Tarvitsemme tulevaisuudessa hyviä ja asiakaspalveluhenkisiä työilleen omistautuneita tekijöitä, jotka nauttivat saadessaan työskennellä asiakkaiden parissa."

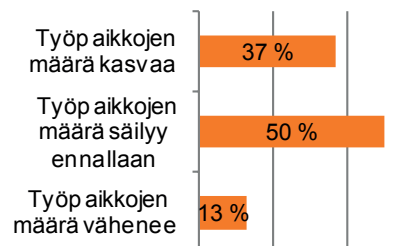
"Opettajat oppiin yrityksiin, niin tietävät, mitä tarvitsemme."

"Ammattikorkeassa pyritellään heidän organisaation keksimiä projekteja, joilla ei ole mitään yhteyttä yritysten tarpeisiin. Projekteja käynnistellään suurella innolla, mutta tulokset jäävät lähes poikkeuksetta puuttumaan."

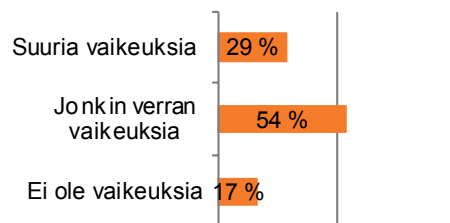
"Koulutusaikojen lyhentäminen ja opetuksen tason nosto on keskeisiä kysymyksiä. Tässä on yksi tapa pidentää työuria."

"Olemme huolestuneita, mistä löytyy sekä kuntien että kaivosten tarvitsema työvoima tulevaisuudessa ja jo lähitulevaisuudessakin! Tämä tarve on ja tulee olemaan tuhansia uusia, hyvin koulutettuja henkilöitä!"

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

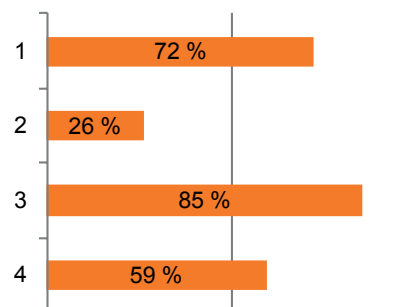

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

- 1=maahanmuuttajia
- 2=vajaakuntoisia
- 3=yli 50-vuotiaita
- 4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	27 %	55 %	12 %	6 %
Ammattikorkeakoulut	33 %	54 %	6 %	8 %
Yliopistot	29 %	38 %	12 %	21 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	48 %	4 %	36 %	12 %
Ammattikorkeakoulut	45 %	18 %	27 %	10 %
Yliopistot	44 %	12 %	17 %	27 %

Yritysvastaajista

60 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Länsi-Uudenmaan kauppakamarin kysely toteutettiin yhteistyössä Novago Yrityskehitys Oy:n kanssa. Kyselyyn osallistui 57 vastaajaa. Vastausprosentti on 12.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Perinteisiin ammatteihin ei valmistu tarpeeksi tekijöitä, eli metalli-, rakennus- ja ruokapalvelutöihin."

"Suomenkieliset koulut liian kaukana, koulutus ei vastaa elinkeinoelämän tarpeita."

"Uusia kuorma-auton kuljettajia ei valmistu lähimainkaan tarpeeksi."

"Koulutetaan sellaisiin ammatteihin, joissa on jo ylitarjontaa ja toisaalta joillakin osa-alueilla ei ole tarpeeksi koulutusta vaikka olisi kysyntää = tarjonta ei kohtaa kysyntää."

"Det utbildas alldeles för många tradenomer i förhållande till arbetsmöjligheterna => ungdomen flyr bygden."

"Bättre direkt kontakt med näringslivet behövs."

"Helsingin läheisyys vie nuoria siihen suuntaan. Teollisuus ei ole haluttua."

"Jossain kohtaa koulussa opiskelijalle annetaan liikaa "löysää" ja vain harvat ottavat koulutuksen tosissaan ja ovat palkattavissa työelämään."

"Vaatetusala ei kouluta tuotannollisesti ajattelevia ammattilaisia, enemmän luovia henkilöitä."

"Alan koulutusta ei anneta alueella ammattikorkeakoulutasolla. Ammatillisen koulutuksen tarpeessa ylitarjontaa ja motivaation puutetta lähinnä työvoimapolitiittisen koulutuksen osalta."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

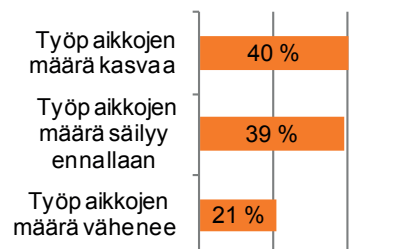
"Kuorma-auton kuljettajista tulee olemaan pula koko maassa, kun ammattipätevyysvaatimus astuu voimaan, koska iso osa ikääntyneistä kuljettajista ei tule suorittamaan ammattipätevyyttä, vaan siirtyvät eläkkeelle ja uusilta kuljettajilta vaaditaan pitkä koulutus."

"Mahdotonta arvioida 4 vuoden päähän."

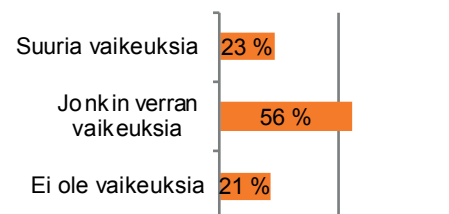
"Yrityksellemme tärkeintä tällä hetkellä on löytää toiminnalle jatkaja / uusi omistaja lähivuosien aikana."

"Olen tarjonnut harjoittelupaikkoja Novian ja Axxellin opiskelijoille. Yhteistyö on sujunut oikein hyvin."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

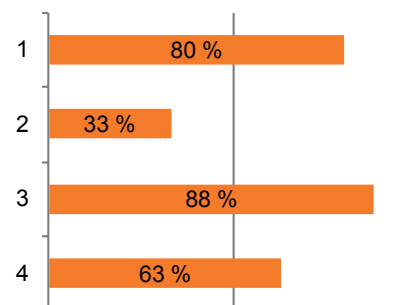
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	23 %	47 %	12 %	18 %
Ammattikorkeakoulut	28 %	48 %	4 %	20 %
Yliopistot	17 %	44 %	4 %	35 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	35 %	4 %	32 %	30 %
Ammattikorkeakoulut	42 %	10 %	19 %	29 %
Yliopistot	11 %	6 %	14 %	69 %

Yritysvastaajista

61 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Oulun kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 116 vastaajaa. Vastausprosentti on 13.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Rakennusmestarikoulutus oli välillä pois ja nytkin koulutettavien määrä on liian pieni suhteessa alalla tapahtuvaan luonnolliseen poistumaan (eläköityminen). Sama tilanne on rakennustyöntekijöiden kohdalla."

"Osaavia markkinointi/myyntihenkilöitä on erittäin vaikea löytää ohjelmointialalle."

"Koulut liian teoreettisia. Opettajisto liian kaukana työelämästä. Valmistuneet joudutaan kouluttamaan perusasioidenkin osalta uudestaan."

"Alueellinen tarjonta aika yksipuolista ja erilaisia koulutuksia alkaa harvoin. Pitkät välimatkat vaikeuttaa toisen ja amk lisä- sekä peruskoulutuksen saatavuutta."

"Haaste kouluttaa enemmän sosiaali- ja terveysalan osaajia on suuri. Mutta ministeriö ei myönnä alueelle aloituspaikkoja tarpeeksi. Toinen ongelma on saada alueelta työ-
sääoppimispaikkoja. Nämä reunaehdot rajoittavat riittävän koulutustarjonnan, joka vastaisi alueen työvoimatarpeeseen."

"Oppilaitokset eivät kysele yritysten tarpeita vaan pitävät vuodesta toiseen samanlaisia koulutuksia vaikka työelämän tarpeet muuttuvat."

"Alueella voimakas ohutlevyteollisuuden keskittymä eikä alan ammatillisen koulutuksen aloituspaikkoja ole riittävästi."

"Rakennusalan DI -koulutus puuttuu Pohjois-Suomesta."

"Kuljetusalan koulutuspaikkoja on liian vähän."

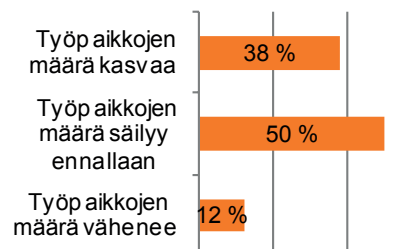
Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Ammatti- ja amk-opintojen sovittaminen paremmin työelämään olisi kehitettävää. Samoin etäopiskelumahdollisuuksien lisääminen, koska meillä esim erilaisten ammattiopintojen suorittaminen työn ohella kariutuu pitkiin välimatkoihin ja runsaisiin poissaoloihin juuri lähiopintopäivien takia!"

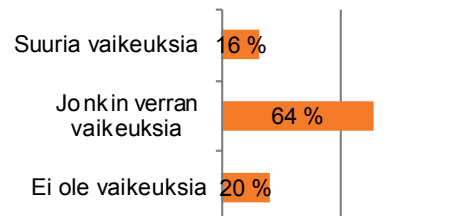
"Tulevaisuuden työvoiman suhtautuminen työhön ei ole vakavaa: on totutettu nuoret ajattelemaan, että 'yhtyeiskunnan' on huolehdittava heidän toiveidensa täyttämisestä. Tulevaisuuden työvoima ei näe itseään 'oman onnensa seppänä'. Suurin osaamisgäppi on vastuunkantamisen, laaja-alaisen humanistisen sivistyksen ja työmoraalin alueilla."

"Ottakaa esille 1. työn tekeminen 2. jatkuva muuttuminen ja siihen sopeutuminen 3. loputon opiskelu ja nöyrä asenne siihen, ettei kukaan ole täysin pätevä ilman jatkuvaa koulutusta."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

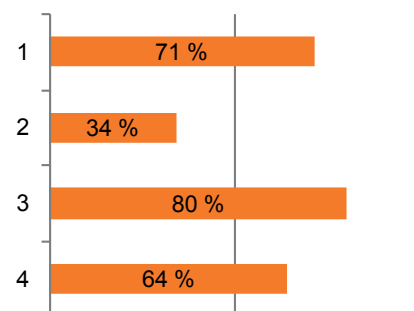

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

- 1=maahanmuuttajia
- 2=vajaakuntoisia
- 3=yli 50-vuotiaita
- 4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	25 %	51 %	9 %	16 %
Ammattikorkeakoulut	28 %	63 %	5 %	4 %
Yliopistot	28 %	51 %	9 %	12 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	46 %	4 %	29 %	20 %
Ammattikorkeakoulut	58 %	11 %	24 %	7 %
Yliopistot	44 %	10 %	22 %	24 %

Yritysvastaajista

74 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Pohjanmaan kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 124 vastaajaa. Vastausprosentti on 12.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Ei ole koulutuspaikkoja. Insinöörejä ja rakennusmestareita ei kouluteta. Kaikki insinöörikoulutus menee energiaklusterille, logistiikka, kuljetus, maarakennus ym. tulevat olemaan suurissa vaikeuksissa."

"Ei opeteta yrittäjyyttä ja sen vaatimuksia juuri lainkaan."

"ICT koulutus ei vastaa yrityksen tarpeita."

"Stor brist på duktigt folk märks bla. vid nyrekrytering. Kundbemötande borde betonas mera redan i yrkeskolorna."

"Det finns helt enkelt inget utbud av chaufförer, om vi har behov av en ny chaufför måste vi "ta" av någon annan eller skola upp en ny själva."

"Tekninen koulutus ei riittävää Vaasassa ottaen huomioon alueen suuret tarpeet."

"Ongelma ei mielestäni ole koulutustarjonta vaan yleinen asenne ja suhtautuminen työn tekemiseen. Työn merkitsevyys nuorille on vähentynyt - tullaan toimeen muutenkin."

"Tuotantotehtäviin vaaditaan erikoisosaamista. Opettajat eivät ole ehkä itsekään niin tietoisia, mille aloille ja mitä osaamista opiskelijat voisivat vielä paremmin osata, koska eivät itsekään tunne aloja."

"Moninaiset tarpeet, jotka aiheutuvat muuttuvasta työelämästä: tarvitaan perusosaajia, mutta myös erityisosaajia. On liian vähän aloituspaikkoja, ehkä Botnia-alueella myös päällekkäistä koulutusta. Aloituspaiikkoja ei haluta luovuttaa koulutusosalta toiselle huolimatta koulutuksen heikosta vetovoimasta."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

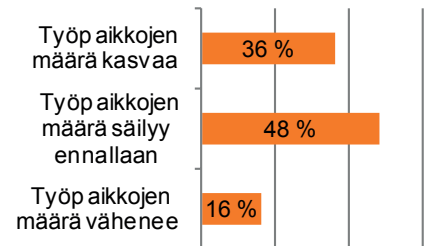
"Jag tycker absolut att man skall försöka samarbeta mera mellan skolor och företag för att få insikt i hur saker och ting fungerar i verkliga arbetslivet."

"Yhteistyö perustuu aina henkilöiden väliseen aktiivisuuteen ja ajan kanssa toimintatavoista muotoutuu joustavia."

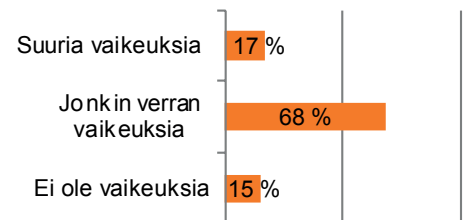
"I vår närregion finns utbildning på alla stadier och vi samarbetar med de flesta. I allmänhet tas våra synpunkter på utbildningen emot med intresse."

"Koulutuksen sekä elinkeino- ja työelämän välinen yhteistyö on keskeinen ratkaisu erilasiin kapeikkoihin."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

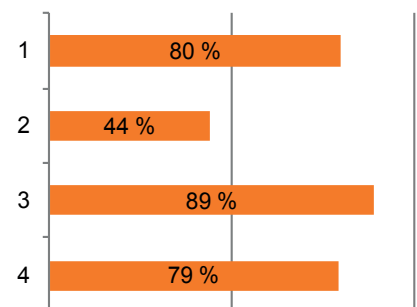
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	37 %	47 %	4 %	12 %
Ammattikorkeakoulut	37 %	47 %	4 %	11 %
Yliopistot	30 %	48 %	6 %	16 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	64 %	2 %	23 %	12 %
Ammattikorkeakoulut	60 %	6 %	22 %	13 %
Yliopistot	50 %	5 %	22 %	23 %

Yritysvastaajista

71 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Pohjois-Karjalan kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 83 vastaajaa.

Vastausprosentti on 16.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Oppilaitokset eivät pysy ajan tasalla /oma-aloitteisuus aktiivinen työssäoppiminen heikkoa."

"Puuttuu tietyt tekniikan alat (hydrauliikka ja automatiikka) sekä korkeankoulutason koulutusta."

"Ammatillisen koulutuksen sisältö ei ole seurannut toimialan kehitystä ja tätä kautta jälkeen jääneisyyttä koulutussisällöissä jo toimialan nykytilanteen ja tulevaisuuden tarpeisiin."

"Ammattikorkeakoulutasolla tavoitteet tuntuvat olevan suunnittelijoiden kouluttamisessa. Suunnittelijoita syntyy kuin sieniä sateella, mutta asiakaspalvelutaidot ovat hukassa."

"Toimiala muuttuu nopeammin kuin koulutus pystyy muuttumaan. Esim Venäjän arvoa mahdollisuutena EI OLE maakunnassa todellakaan ymmärretty."

"Olemme ihmetelleet, miksi puhelinsoittoja ei tule eli nuoret eivät kysy töihin. Metallialan koulutuspaikkoja on aivan liian vähän. AMK:ssa tulisi suunnata koulutusta huomattavasti enemmän tuotesuunnittelijoihin ja tuotekehittäjiin."

"Varsinkin maaseutu ja pienemmät paikkakunnat eivät ole koulutettujen ihmisten suosiossa, hakeudutaan suurempiin keskuksiin. Harjoittelupaikkoja tulisi olla laajasti, jotta myös paikkakuntien houkuttavuus lisääntyisi."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

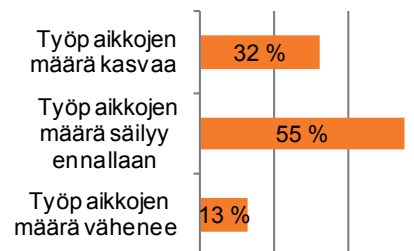
"Mahdollisimman paljon harjoittelu-aikaa yritysten työmailla."

Jos kouluilla on tiedossa yritysten työvoiman ja ammattien tarve on helppo suunnata koulutus sopivaksi näkemäänsä suuntaan.

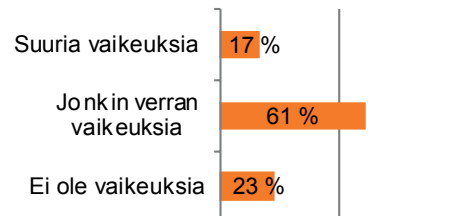
"Todellista palautetta vaikea opettajan ja oppilaan hyväksyä. Kritiikkiäkin pitäisi osata vastaanottaa niin opettajan kuin oppilaankin, eihän muuten kenellekään ole hyötyä."

"Asikaslähtöistä ajattelua ja toimialan tuntemuksen päivittämistä tarvitaan, jotta koulutussisällöt kohtaavat mahdollisimman lähelle vastaamaa työelämän haasteita nyt ja tulevaisuudessa."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

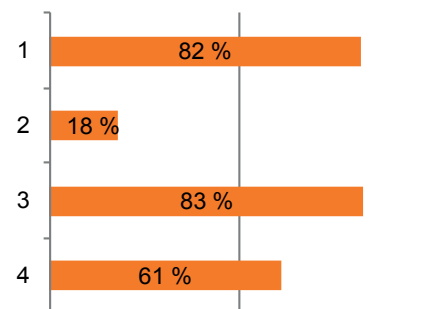
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaikuntaisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	27 %	59 %	6 %	8 %
Ammattikorkeakoulut	27 %	58 %	5 %	10 %
Yliopistot	19 %	46 %	6 %	29 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	48 %	9 %	30 %	14 %
Ammattikorkeakoulut	54 %	18 %	14 %	15 %
Yliopistot	32 %	14 %	10 %	44 %

Yritysvastaajista

77 %

on halukkaita osallistumaan
alueen yritysten ja oppilaitosten
yhteistyön kehittämiseen

Riihimäen-Hyvinkään kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 56 vastaajaa.

Vastausprosentti on 13.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Liian vähän suoria kontakteja yrityksiin. Todellinen koulutustarve pitää kartoittaa kentällä."

"Esim. sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisista on pulaa."

"Suunnitelmat ja todellisuus eivät kulje samaa tahtia. Reagointikyvyyn tulisi olla nopeammalla tasolla."

"Opiskelupaikkojen arvostus yhä teknispainotteinen. Kulttuuriorientoituneita osaajia tarvitaan teknisten alojen tukena. Suomalaisen työelämän yksi ongelma on huono johtajaosaaminen. Tälle sektorille saatava kaikilla koulutustasoilla lisää osaamista."

"Prosessiteollisuuden työntekijöitä koulutetaan vähän, tai koulutus ei ole vetovoimaista. Meillä ainakin jo haasteita hyvän työvoiman saannissa."

"En ole oikeastaan missään vaiheessa löytänyt valmiiksi osaavaa ihmistä töihin. Koulutuksiin liittyvät työharjoittelujaksotkin ovat vaatineet omalta henkilökunnalta paljon opastusaikaa ja työt ovat tosiasiaa kärsineet näissä tilanteissa."

"Ammattitaitoisia kuljettajia ei vaan tule, joita sitten voisi työllistää."

"Koulut eivät tuota työelämään sopiva henkilöitä yrityksille. Osaaminen on huonoa, työhön sitoutuminen heikkoa ja motivaatiota ei ole."

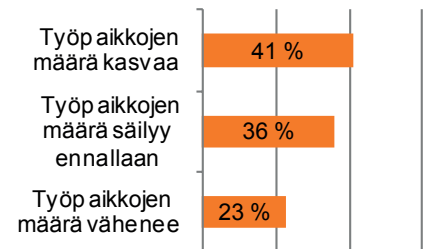
Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

"Ammattikoulutuksen uusi linja, jossa opiskelijoiden arvionti on muuttunut kolmiportaiseksi on huono. Onko numero 2 hyvä vai huono, sitä ei tiedä kukaan; ei edes opiskelija."

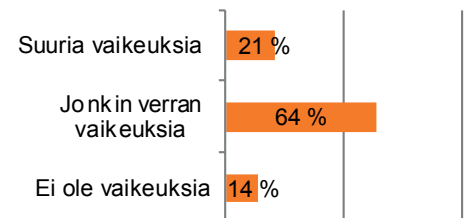
"Teemme yhteistyötä kaikkien oppilaitosten kanssa. Eniten kuitenkin HAMKIn. ja Laureaan kanssa sekä jonkin verran Palmenian kanssa. Kummankin amk:n kanssa opiskelijatyönä tehdyt/tekeillä olevat selvitykset/suunnitelmat onnistuneet /onnistumassa hyvin."

"Teemme yhteistyötä alueen suurien kouluttajien kanssa. Yhteistyö sisältää yritysvierailuja, harjoittelupakkoja, yritysesityksiä ja toimimista muutenkin yhteistyöyrityksenä. Tämä on johtanut useiden opiskelijoiden työllistymiseen yrityksessämme."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

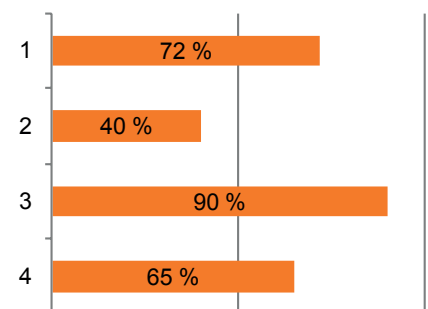

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia
2=vajaakuntoisia
3=yli 50-vuotiaita
4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	32 %	46 %	14 %	7 %
Ammattikorkeakoulut	25 %	57 %	7 %	11 %
Yliopistot	29 %	48 %	7 %	16 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	56 %	2 %	31 %	11 %
Ammattikorkeakoulut	53 %	20 %	15 %	13 %
Yliopistot	36 %	13 %	4 %	47 %

Yritysvastaajista

63 %

on halukkaita osallistumaan
alueen yritysten ja oppilaitosten
yhteistyön kehittämiseen

Tampereen kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 189 vastaajaa. Vastausprosentti on 13.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Koulutus ei ole riittävän erikoistunutta, esim. taloushallinnon osaajia kaivataan, mutta koulusta valmistuneilla ei ole riittävästi kokemusta käytännön työstä. Lisäisin harjoitteluiden määrää ja nimenomaan ko tehtävistä ei niin, että harjoittelun voi hyväksilukea toisenlaisista tehtävistä."

"Syy ei liene koulutustarjonnassa vaan siinä, että metallimiehen (ja -naisen) raskas ja likainen työ epäterveellisessä ympäristössä ei ole nuoria henkilöitä kiinnostava."

"Ammattikorkeakoulun osalta on hieman ylitarjontaa mutta Tampere on koulutuskau-punki, joten se tulee kestää. Toisaalta amk-opiskelijoille tulisi antaa realistisempi kuva nykypäivän työnteosta."

"Logistiikka-alan koulutus liian vähäistä kysyntään nähden, ammatillinen koulutus nuorta."

"Opiskelupaikkoja kuorma-auton kuljettajan ammattipätevyyteen johtavissa oppilaitoksissa on aivan liian vähän."

"Koulutuksen rakenteet jäykkiä suhteessa työelämämuutokseen. Muutoskyvyn heikkous, työelämätarpeiden moninaisuus ja kohtaamattomuus tutkintorakenteeseen."

"Sähköala ei ole rekrytoinut riittävästi nuoria työntekijöitä. Nyt kun väkeä menee eläkkeelle ja sähköverkon peruskorjaus työllistää niin rekrytointitarve lisääntynyt merkittävästi."

"Eivät käytä oppilaita työpaikoilla kouluttautumassa. Eihän kouluissa ole aina niitä koneita ja laitteita joita pitää osata käyttää."

"Myynnillistä osaamista ei nähdä tärkeänä."

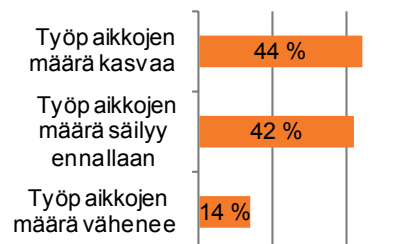
"Hoitoalan työpaikkojen määrä on korkea Tampereella ja valmistuvien määrä ei vastaa tarvetta. Eläköityminen näkyy hoitoalalla ja lisäksi tullut runsaasti yksityisiä hoitoalan työpaikkoja."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

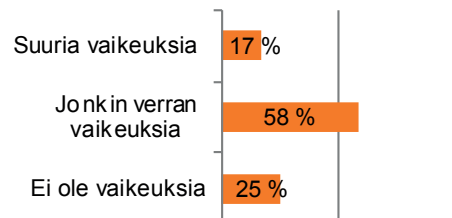
"Työssä oppiminen jo ammattikouluasteella on mielestäni hyvä vaihtoehto, riittävän pitkä 3 - 4 kk vähintään. Ammattikoulutuksessa on varojen puute, joka näkyy mm. opetusvälineiden ja materiaalien heikkoutena."

"Koulujen oppilaat työpaikoille oppimaan oikeita töitä. Ilman työnantaja velvoitteita. valtio voisi korvata siitä jonkin verran yrityksille kun he kouluttavat koululaisia."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

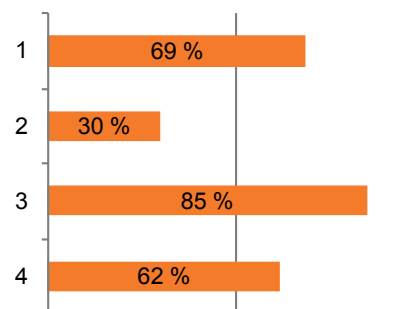

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

- 1=maahanmuuttajia
- 2=vajaakuntoisia
- 3=yli 50-vuotiaita
- 4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Yritysvastaajista

60 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	23 %	52 %	10 %	15 %
Ammattikorkeakoulut	29 %	56 %	5 %	10 %
Yliopistot	27 %	47 %	10 %	16 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	51 %	2 %	23 %	24 %
Ammattikorkeakoulut	55 %	15 %	15 %	15 %
Yliopistot	53 %	11 %	10 %	26 %

Turun kauppakamarin alueella kyselyyn osallistui 126 vastaajaa. Vastausprosentti on 9.

Miksi alueen koulutustarjonta ei vastaa toimialan työvoimatarpeita?

"Koulutustarjonta vastaa mutta opiskelija-aines heikkoa. Työhön kelpuutettavia ja innostuneita tosi vähän."

"Svenskspråkiga personer utbildas inte i tillräcklig omfattning. linjevalet motsvarar inte våra behov (redovisning)."

"Jatkuva pula nuorista metallintaitajista."

"Kaikki haluavat olla insinöörejä, kun osaavia, oma-aloitteisia ja sisäistä yrittäjyyttä omaavia työntekijätason suorittajiaakin tarvitaan."

"Yhteistyö alan yrittäjien ja yritysten kanssa ei toimi."

"Etenkin ammattikorkeakoulussa opetetaan aivan liikaa yleistaitoja, kun tulisi keskittyä AMMATTIosaamiseen."

"Koulutustarjonta ei ole ajantasalla. Kouluttajien tuntemus erityisalojen osaamisen tasosta ja -tarpeesta puutteellinen."

"Pidän yrittäjyyttä, erityisesti vastuullista, yrittäjämäistä asennetta omaan työhön erittäin tärkeänä. Koulutustarjonnassa tähän on näköjään vastattu, mutta ongelmana on se että yrittäjyyttä opettavat eivät itse ole toimineet yrittäjinä."

"Opettajien kyky innostaa opiskelijoita ei ole riittävä ja opiskelijoiden tieto työstä ja vaatimuksista ei ole riittävää."

Näkemyksiä tulevaisuuden osaamisen kehittämisestä

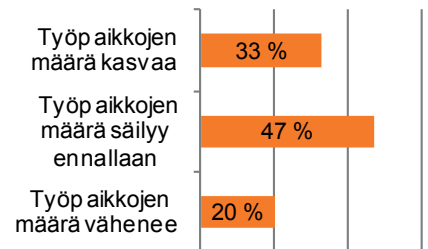
"Invandrare är annars ok, men det borde satsas mycket mera på kunskaperna i de inhemska språken för att de skall klara arbetsuppgifterna."

"Kansainvälisiä markkinoita ja kansainvälisyyttä sekä näitä mahdollisuuksia pitäisi tuoda esiin sekä korostaa entistä enemmän tulevaisuudessa, että nämä osaamistarpeet olisivat erinomaisia tulevaisuudessa."

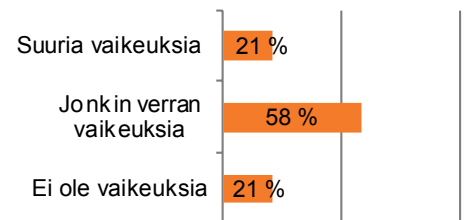
"Tarvitaan kokemusta/koulutusta ja näkemystä yrityksen talous- ja hallintotehtävissä."

"Koulutuksessa pitäisi kiinnittää huomiota myös oppilaiden yleiseen innostukseen ja käyttäytymiseen eli antamaan parempi ja innostuneempi yleiskuva."

Työpaikkojen määrän kehitys vuoteen 2016

Toimialan mahdollisuudet rekrytoida sopivaa työvoimaa seuraavan neljän vuoden aikana

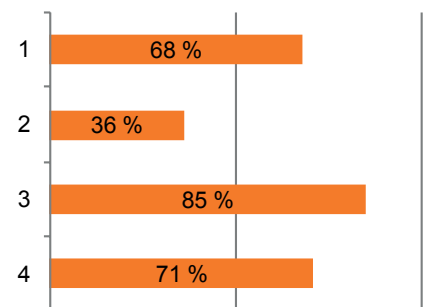
Yrityksemme on halukas rekrytoimaan:

1=maahanmuuttajia

2=vajaakuntoisia

3=yli 50-vuotiaita

4=työllistämään lakisääteisen eläkeiän ylittäneitä henkilöitä

Miten hyvin oppilaitoksista valmistuneiden ammattitaito vastaa työelämän vaatimuksia?	Hyvin	Tyydyttävästi	Huonosti	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	24 %	54 %	11 %	11 %
Ammattikorkeakoulut	22 %	60 %	11 %	6 %
Yliopistot	24 %	46 %	13 %	17 %
Alueenne oppilaitoksista koulutetaan työvoimaa toimialan työvoimatarpeet huomioiden	Sopivasti	Liian paljon	Liian vähän	En osaa sanoa
Ammatilliset oppilaitokset	47 %	2 %	33 %	19 %
Ammattikorkeakoulut	48 %	20 %	19 %	14 %
Yliopistot	45 %	10 %	16 %	29 %

Yritysvastaajista

65 %

on halukkaita osallistumaan alueen yritysten ja oppilaitosten yhteistyön kehittämiseen

I enkäten deltog sammanlagt 73 medlemsföretag. På Åland var svarsprocent 14.

Varför anser ni att utbildningsutbudet på ert område inte motsvarar arbetskraftsbehovet inom er bransch?

"För lågt ställda krav i undervisningen."

"Stor brist på kompetent IT kompetens. I många fall krävs erfarenhet och inte bara examen."

"Chaufförsutbildningen motsvarar inte de nya reglerna för chaufförskompetens."

"Högskolans utbildningsutbud för snävt inriktad mot el/automation och IT. Teknisk utbildning inom mekanisk konstruktion och process saknas."

"Vi får "rundgång" på bra personalen bland firmorna på Åland."

"Fördelningen mellan olika utbildningslinjer är obalanserad och för få satsar på högre utbildning"

"För mycket teori, för lite praktik. De som kommer ut från de olika skolorna har mycket dålig kunskap i hur en arbetsplats fungerar, logistikfrågor hur man hanterar kunder samt gällande normala samhällsfrågor."

"Kommunens läge, en ö, och kommunens invånarantal, som är lågt."

Åsikter om framtida kunskapsbehov

"Min känsla är att samhället förändras snabbare än skolor och myndigheter hinner med. Mer erfarenhet av "verkliga världen" behövs inom utbildningssektorn."

"Högre kompetens både inom processteknik - projektstyrning och planering."

"Ännu mer serviceinriktad personal."

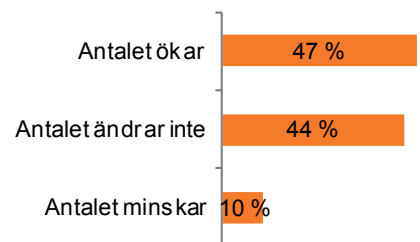
"Det kommer att behövas mera initiativförmåga och företagsamhet."

"Vi behöver medarbetare som förstår service, är villiga att jobba, och villiga att göra rätt för sig."

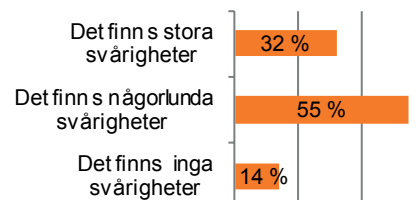
"Det krävs fler personer med högre utbildning."

"Allmänt ökade krav på utbildning."

Utvecklingen av inhemska arbetsplatser fram till år 2016

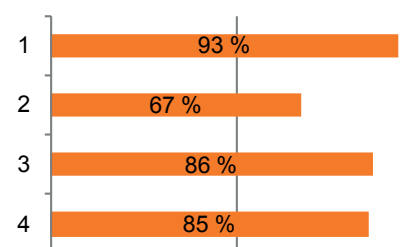

Rekryteringsmöjligheter inom er bransch inom de närmaste fyra åren

Vårt företag är villigt att rekrytera:

1=invandrare
2=personer med funktionsnedsättning
3=personer över 50 år
4=behålla anställda som är äldre än den lagstadgade pensionsåldern

Hur bra anser ni att yrkeskunskapen hos personer som utexaminerats från läroanstalterna motsvarar arbetslivets krav?	Bra	Nöjaktigt	Dåligt	Vet inte
Yrkesläroanstalter	20 %	41 %	7 %	32 %
Yrkehögskolor	32 %	33 %	4 %	31 %
Universitet	38 %	26 %	4 %	31 %
Från läroanstalterna inom er region utbildas arbetskraft med beaktande av arbetskraftsbehoven inom er bransch	Lagom	För mycket	För lite	Vet inte
Yrkesläroanstalter	38 %	0 %	28 %	34 %
Yrkehögskolor	30 %	5 %	32 %	33 %
Universitet	27 %	0 %	8 %	65 %

På Åland är

56 %

av företagsledarna är intresserade att delta i samarbetet mellan företag och läroanstalter.

Liite 1: Kyselyn vastaajat kauppakamarialueittain

Kauppakamari	Vastaajien lukumäärä	%-osuus kaikista vastaajista
Etelä-Karjalan kauppakamari	91	5,5
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari	63	3,8
Etelä-Savo kauppakamari	61	3,7
Helsingin seudun kauppakamari	254	15,3
Hämeen kauppakamari	54	3,2
Keski-Suomen kauppakamari	93	5,6
Kuopion kauppakamari	90	5,4
Kymenlaakson kauppakamari	80	4,8
Lapin kauppakamari	52	3,1
Länsi-Uudenmaan kauppakamari	57	3,4
Oulun kauppakamari	116	7,0
Pohjanmaan kauppakamari	124	7,5
Pohjois-Karjalan kauppakamari	84	5,1
Riihimäen-Hyvinkään kauppakamari	56	3,4
Tampereen kauppakamari	189	11,4
Turun kauppakamari	126	7,6
Ahvenenmaan kauppakamari	73	4,4
Yhteensä	1663	100

